The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago. Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexiko $2.00 per year.
Subscription to Foreign countries..... $3.00 per year
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Adress all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Sanvaitinis Laikrasztis
'LIETUVA'
Išeina kas Pétnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Suvien. Valstijose, Kanadoje ir Mexike ant metų $2.00.
Kitose Viešpatystėse „ „ $3.00.
Prenumerata turi buti iš viršaus apmokama.
Apgarsinimų prekės gaunamos per laišką.
"Lietuva" spaudina visokias Knygas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kuogeriausiai.
Visuose reikaluose adresuokite teip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 28 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 8 d. Liepos (July) 1904 m. Metas XII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Karė Maskolijos su Japonija.

Nuo karės lauko mažai vis yra teisingų, patvirtintų žinių: daugiau laikraščiai garsina prieštaraujančių, o dar daugiau tokių, kurių nė viena iš kariaujančių pusių nepatvirtina. Reikia todėl manyti, kad didesnė dalis laikraščių garsinamų žinių yra tiesiog išmislytų pačių laikraščių korespondentų.

Pereitą sanvaitę laikraščiai pagarsino, buk po Port Arthuru buvo smarkus mušiai, kurie pasibaigė sumušimu maskolių ir buk dalis tolesnių fortų, ginančių miestą, pateko į japoniečių rankas; teiposgi visos aplinkinės kalvos, ant kurių japoniečiai užvilko sunkias kanuoles ir dabar buk ir nuo sauszėmio gali bombarduoti miestą. Savo raportuose, kokius garsina Japonijos randas, jis nieko nemini nė apie mušius aplink Port Arthurą, nė apie paveržimą nuo maskolių fortų. Apskritai šioje karėj Japonijos randas mažai garsina žinių; buvo jau atsitikimai, kur Maskališkas randas pats prisipažino, kad japoniečiai kokiam mušyje maskolius sumušė, o japoniškas randas visai apie tai nė neminėjo. Japoniški jenerolai praneša savo ciecoriui tik apie svarbesnius mušius, visai nemini apie mažesnius susirėmimus. Maskališkas gi randas teisinasi, jog apie mušius aplink Port Arthurą nė jokių žinių negavo, kadangi miestas apstotas, telėgrafai perkirsti, tai apstotiems nelengva kokias nors žinias persiųsti. Jis nė patvirtina, nė užgina paveržimo fortų; atsako vien, kad apie tai nė jokių žinių negavo.

Pereitos subatos dieną į Londoną atėjo žinia, buk maskališkas randas, per tarpininkystę prancuziško ambasadorius prie Japonijos ciecoriaus, pradėjo tarybas apie atidavimą Port Arthuro japoniečiams. Buk japoniečiai sutinka išleisti kareivius, bet reikalauja atidavimo porte stovinčių kariškų laivų ir visų ginklų ir amunicijos. Išlygos tos sunkios, ant jų maskoliai galėtų sutikti tik tąsyk, jeigu ilgiau gintiesi negalėtų, jeigu kitokio išėjimo nebutų; ypač nesutiks ant atidavimo kariškų laivų, kadangi esanti Port Arthuro uostoj maskoliški kariški laivai yra geriausi; pasilikusių dar ant Baltiko yra rods daugiau, bet didesnė dalis yra senų, negalinčių stoti į mušius su naujais japoniškais; naujų, gerų Baltiko laivynėj laivų Maskolija turi mažiau negu stovinčioj Port Arthuro uostoj. Be drutesnės laivynės Maskolija ne gali Japoniją įveikti, kadangi ji yra ant salų, ant kurių tik su laivyne maskoliai gali prisigriebti, jeigu jos kariumenė pasiliktų sumušta Mandžurijoj, Korejoj ir ant pussalio Liaotung.

Maskoliai užgina, kad bandant ištrukti iš Port Arthuro jų laivams, japoniečiai butų paskandinę kokį laivą; tuom tarpu Togo pranešė savo ciecoriui, jog paskandino vieną didelį mušio laivą, o 3 teip dručiai pagadino, kad juos reikėjo vilkti greitai į uostą. Negalima tikėti, kad Togo raportuose savo valdonui išmislinėtų nebutus daigtus ir kad randas tyčia garsintų melagingas žinias. Turbut maskoliai slepia teisybę. Teip bent reikia manyti.

Pereitos subatos ar nedėlios naktį admirolas Togo nusiuntė torpėdinius laivelius tiesiog į Port Arthuro uostą ir jiems pasisekė užpulti ant uostoj stovinčių maskoliškų laivų ir du iš jų paskandyti. Žinia ta vienog dar nepatvirtinta rando.

Maskoliškai Vladivostoko laivynei vėl pasisekė išplaukti iš uosto. Laivai tie atplaukė į Korejos pakrantes ir bombardavo miestą Gensan, bet japoniečiai užtikrina, kad šuviai nedaug blėdies padirbo. Laivai tie, nors juos turėjo daboti japoniškas admirolas Kanimura, laimingai sugrįžo į uostą. Užstojus vėl miglotai dienai, jie vėl išplaukė iš uosto. Admirolas Kanimura šiuom kartu pajuto išplaukimą maskolių, bet jų mierių nestabdė, laivams tyčia davė nuplaukti toliau nuo porto, tik paskui ant jurių užpuolė ant jų su visa savo laivyne. Užgimė mušis terp Kanimuros ir Skridlovo laivynių, kuris nežinia, kuom pasibaigė.

Apie pasikrutinimus kariaujančių pusių pajiegų ant sauszėmio laikraščiai negauna, matyt, teisingų žinių, jeigu garsina prieštaraujančias. Tiek vienog tikrai žinia, kad į aplinkines Liaoyang Kuropatkin sutraukė visas savo pajiegas. Čia prieš maskolius stovi du sumanesniejie japoniški jenerolai, Kuroki ir Oku. Japoniški jenerolai stengėsi įtraukti maskolišką jenerolą į mušį prieš užstojimą lytų laiko, laike kurio pasikrutinimai kariumenių bus labai apsunkinti, karė dėl tvanų turės iki piutės mėnesio pasiliauti, kol keliai nepasitaisys ir užtvinę vandens nenuseks. Kad priversti Kuropatkiną stoti į mušį, dalis japoniečių užėmė užpakalius maskoliams, taigi pasitraukimo kelią į šiaurius. Ar tuom jau ištikro privertė Kuropatkiną stoti į didelį mušį, tikrai dar nežinia. 3 d. liepos Peterburge praplito žinia apie didelį mušį terp Kuropatkino ir jenerolo Kuroki, kuriame buk maskoliai sumušė japoniečius, nors ir nužudė 17000 kareivių. Patvirtinimo tos žinios vienog iki šiol nėra nė nuo japoniško, nė nuo maskoliško rando. Rodosi todėl, kad didelio mušio, į kurį butų įtrauktos visos veik kariaujančių pusių pajiegos, iki šiol dar nebuvo. Tiek dabar žinia, kad japoniečiai apvaldė Dalin perėjimą, maskoliai gi laiko Ondalin perėjimą.

Tolesnės, vėliau atėjusios žinios nieko nepaduoda apie didesnį susirėmimą. Priešingai, iš vėlesnių žinių galima manyti, kad didelis mušis likosi atidėtas po lytų laikui. Jenerolas Kuroki sutraukė atgal savo armijos dalis per toli nužengusias arčiau pakrančių, kadangi per visą lytų laiką sunku butų per toli nužengusiems kareiviams pristatyti pakaktinai maisto. Ir štabas jenerolo Kuroki persikėlė atgal į Haitshoeng. Maskoliai teiposgi nori išvengti mušių, kadangi Kuropatkin nesijaučia pakaktinai drutu, o per lytų laiką gali jam privežti daugiau kareivių.

Londono laikraščiai rašo, buk Anglijos užrubežinių dalykų ministerija gavo žinias, iš kurių galima manyti, jog dabartinė karė terp Maskolijos ir Japonijos neužilgio pasibaigs ir buk Maskolija išreiškė jau norą taikytiesi ir kaipo pirmutinį norą taikymosi parodė, užmanydama atiduoti japoniečiams Port Arthurą su jo uostoj stovinčiais kariškais laivais. Kiek teisybės yra tuose laikraščių spėjimuose, nežinia. Prancuziško rando laikraščiai tvirtina, jog Prancuzijos randas nieko apie taikymasi nežino, nors Londono laikraščiai užtikrina, buk su prašymu patarpininkauti prie sutaikymo maskališkas randas kreipėsi prie Prancuzijos. Tas užsigynimas vienog nieko nereiškia, kadangi randų užsigynimuose ne visada buva teisybė: tas, ko randas šiądien užsigina, rytoj pasirodo, kad užsigynimas paleistas tik ant paslėpimo teisybės.

Daugelis ir kitokių ženklų rodo, kad maskališkas randas neturi didelės vilties pergalėti Japoniją. Pergalėjimai paprastai užganėdina ir skriaudžiamus gyventojus, pergalėtojų nieks nedrysta sudyti, pergalėjimai užrubežinių priešų apsvaigina protą skriaudžiamų ukėsų ir per tai pergalėjęs svetimus priešus randas niekada neduoda savo ukėsams paliuosavimų, bet juos dar labiau stengiasi supančioti, dar labiau išnaudoti; tuom tarpu, kaip garsina Londono laikraščiai, caras žmonėms nori duoti konstituciją, taigi suteikti ir Maskolijoj didesnę negu iki šiol liuosybę. Tie laikraščiai sako, buk caras sutvėrė komitetą apdirbimui konstitucijos, kuri busianti ant pavidalo vokiškosios konstitucijos. Jeigu tai teisybė, tai matyt caras nesijaučia galėsęs japoniečius sumušti, todėl ne pergalėms, bet paliuosavimais stengiasi žmonių prilankumą apturėti. Ar jį apturės, sunku pirm laiko įspėti. Iš tikro juk ir nepasisekimai karėj paeina nuo nedorumo rando ir jo tarnų. Caro apginami urėdninkai vogė viešus pinigus, kimšo į savo kišenių, o karei reikalingų daigtų neparengė. Užgimus karei, pasirodė, kad nėra pakaktinai parengta nė amunicijos, nė naujų kanuolių. Pats maskoliai garsina, jog japoniečių paveržtos kanuolės buvo senos. Taigi išpuola, kad prieš turinčius kuo geriausius ginklus japoniečių caras siuntė savo kareivius su netikusiais, senais, kaip Išpanija paskutinėj karėj su Amerika. Neturint naujų gerų ginklų, negalima tokius turintį priešą pergalėti. Už tai juk tik randas kaltas. Išdavimai ant kariumenės Maskolijoj yra kur kas didesni negu kokio nors kito krašto, o tuom tarpu jos randas neparengė nė reikalingiausių karėj daigtų, be atsakančių ginklų išsiuntė kareivius į karę kaip gyvulius į skerdinyčias.

Vidurinė Azija.

Nors anglijonai ir nenužengė toliau į Tibetą, neprisigriebė į to krašto sostapilį Lhassą, bet, rodosi, visgi savo mierius atsieks, nors juos ir turėjo šiek tiek sumažinti. Į anglijonų stovyklas atėjo jau lamaistų tikėjimo perdėtinio pasiuntiniai iš Lhassos ir išreiškė norą užmegsti tarybas ir išpildyti kelus anglijonų geismus. Geismus tuos vienog Anglija turėjo sumažinti. Anglijonai įsiveržė į Tibetą su mieriu apvaldyti tą kraštą, bet ant prieštaravimo Maskolijos turėjo pasiganėdinti vien paliuosavimais Anglijos prekystai; apvaldyti Tibetą, paversti jį į savo valdybą, dėl prieštaravimo Maskolijos, Anglija išsižadėjo.

Likosi padaryta terp Anglijos ir Maskolijos sutartis, pagal kurią Anglija pasižada pasiganėdinti paliuosavimais prekystoj. Abudu kraštai šutarė Tibetą laikyti už Chinų valdybą, bet Maskolija su tiko, kad Anglija prie Tibeto valdono Dalai-Lamos turėtų savo pasiuntinį. Tokią vienog tiesą turi ir Maskolija ir jai dar lengviau daboti ir prižiurėti darbus Dalai-Lamos, kadangi Maskolijoj jau netruksta apšviestų išpažintojų lamaistų tikėjimo. Nežinia, kodėl Anglija nepasinaudojo iš Maskolijos karės ir neišderėjo sau daugiau tiesų?

Afrika.

Garsus Anglijos priešas Rytinės Afrikos pakrantėse, Pasiutęs Mulla, apie kurio pajiegų sumušimą ir išvaikymą, anglijonai ne kartą garsino, dabar vėl prisiartino prie pakrančių su dar didesnėms, geriau apginkluotoms ir organizuotoms pajiegoms. Dabar jis turi apie 10000 kareivių, o iš jų pusė turi gerus, naujus karabinus. Anglijonai visose Somali pakrantėse, kur laikosi Mulla, turi vos ne vos du tukstančiu kareivių. Reikia todėl čia neužilgio laukti vėl kruvinų mušių. Karė su Mulla traukiasi jau nuo kelių metų, bet iki šiol anglijonai jo suvaldyti neįstengė. Atviruose mušiuose jį sumuša, bet jis tąsyk pasitraukia į sunkiai prieinamus dėl stokos vandens ir maisto krašto vidurius, ten suorganizuoja savo pajiegas ir susidrutinęs, vėl atnaujina karę su anglijonais.

Ir vokiškose kolonijose pasikėlę prieš Vokietijos valdžią čiabuviai veda karę jau antri metai ir vokiečiai pasikėlėlių neįstengė suvaldyti. Pasikėlimą pagimdė savo žiaurumu pats vokiški urėdninkai, kurie skriaudė kuo biauriausiai čiabuvius. Siaurino jų tiesas, veržė moteris sau ant pasismaguriavimų, laikė čiabuvius gyvulių vietoj. Ar gi įstabu, kad tokiais darbais juos prieš savę sukėlė. Peiktini, nedori darbai mat visur ne gerus vaisius išduoda. Be abejonės vokiečiai suvaldys čiabuvius, bet ant to reiks daug dar žmonių gyvasčių ir pinigų pašvęsti.

Isz Lietuvos.

—o—

Iš Vilniaus.

Vilniaus moterišką gimnaziją šįmet pabaigė 33 merginos. Auksinius medalius gavo: maskalkos Miliajeva ir Bagdanovič; sidabrinius: žydelkaitės Volper ir Veil ir maskalkaitė Gecov.

Vilniuje prapuolė 85 metų moteriškė Augustinavičienė, gyvenanti ant Švento Stepono priemiesčio. Ji išėjo į Visų Šventų bažnyčią ir namon nesugrįžo. Apie jos prapuolimą sunus pranešė policijai.

Vilniuje dabar atnaujina vieną iš seniausių čia katalikiškų bažnyčių, bažnyčią Bonifratrų, prie kurios seniau buvo bepročių namai. Pastatyta ji 1545 metuose. Bažnyčioj toj yra vandens šaltinis, kurio vandenį žmonės laiko už stebuklingą gyduolę nuo visokių ligų.

Vilniaus žemdirbystės draugystė, ant jai prigulinčio pliaciaus, parengė parodą ir jomarką visokių veislių raguotų ir darbo gyvulių. Paroda traukėsi per dvi sanvaiti, nuo antros iki penkiolikta dienai berželio.

Vilniaus apskričio sudas perkratinėjo provą 55 metų Cecervos, kuris, aprišęs su virve kaklą, užsmaugė savo pačios seserį Oną Totorėlytę. Sudas Cecervą rado kaltu ir nusprendė ant 10 metų prie sunkių darbų Sachalino kastynėse.

Pirmoji gegužės Lietuvoje.

Mintaujoje (Kuršėj), kur yra gana daug lietuvių darbininkų, tapo išplatinti prieš pirmąją gegužės (senojo stiliaus) tenykščių lietuvių socijaldemokratų grupos toki hektografuoti lietuviški atsišaukimai:

„Draugai darbininkai! Pirmoji gegužės — visos pasaulės darbininkų šventė. Nutyla tą dieną fabrikuose užimas ir trenksmas mašinų, nes kiekvienas doras darbininkas laiko už nusidėjimą prieš visą darbininkų luomą praleisti pirmą gegužės tamsiose sienose dirbtuvių. Šventa ir brangi yra šita diena kiekvienam darbininkui: ji primena jam, kad vargai ir paniekinimai, kuriuos jis šendien kenčia, neamžinai slėgs darbininkus, jog artinasi laikas, kuomet nebegalės žmogus skriaust artimą savo, kuomet kiekvienas galės pilnai užganėdint visus savo reikalavimus, kada visi bus lygus, o nė vieno pono. Ir darbininkai, švęsdami pirmąją gegužės, tuomi parodo, kad mato jie savo šviesią ateitį ir trokšta kuo greičiausiai sulaukt ją. Bet neužmiršta jie ir to, kad fabrikantai ir kiti piniguočiai iš visų savo spėkų stengsis atitolint tą laiką, kuomet turi užstot šitos šviesios darbininkų dienos. Todėl pirmąją gegužės darbininkai visose šalyse apreiškia ir smarkiausią kovą visiems savo šiądieniniams skriaudikams ir prispaudėjams. Laike demonstracijų tą dieną, drauge su šauksmu: „Lai gyvuoja laisvė, lygybė, brolystė", iš krutinių milijonų darbininkų veržiasi ir galingas šauksmas: „šalin prispaudėjai! šalin kapitalizmas!"

Lietuviai darbininkai! Neatsilikime ir mes nuo musų draugų, darbininkų kitų šalių, ir stokime, kaip ir jie, į kovą su musų skriaudėjais! Biaurus musų padėjimas: mes dirbame kas dieną po 12, 13, 14 arba net 15 valandų. O koks užmokestis mums už tokį prakaitavimą? Mums moka ir tuo tarpu apjuokia begėdiškai: mes gauname tik, idant galėtume ką-tik menkai pavalgyti, menkai apsivilkti, idant gyventumėm angštose kvatierose, kruvomis sulindę; kad turtai ponų dar sparčiaus augtų, mes turime dirbti blogai įtaisytose dirbtuvėse, kur mašinos laikas nuo laiko padaro vieną ar kitą iš musų ant amžių ubagu, kur oras pripildytas dulkėmis ir nuodingais išgaravimais apdirbamos medegos. Tokios gyvenimo sąlygos pirm laiko įtraukia mus kapan. Prie to mes, kurių darbu laikosi visas svietas, turime kentėt didžiausius paniekinimus: meisteriai ir urėdninkai fabrikų apsieina su mumis, nelyginant, kaip su kokiais gyvuliais. Fabrikantų sauvalės nieks neįžaboja. Yra, teisybė, fabrikų inspektoriai, fabrikų įstatymai, apgynimui darbininkų valdžios išduoti, bet viskas tas tik žmonių akims aptemdinti: fabrikų inspektoriai eina išvien su fabrikantais, musų prispaudėjais, fabrikų įstatymai ant kiekvieno žingsnio laužomi ir apeinami. Draugai! teip negali buti toliaus! Kas dirba, prakaituoja, tas turi žmoniškai gyventi! Bet geresnį gyvenimą mes atsieksime tiktai kovoje — kovoje su ponais, kurie minta iš musų triuso, kovoje su valdžia, kuri gina ponų reikalus. Anglijoj, Amerikoj ir kitose viešpatystėse darbininkai daugelyje vietų jau dirba tik 8 valandas per dieną, turi tris, keturis sykius didesnį užmokestį negu čia, užstojančius juos fabrikų inspektorius ir įstatymus. Bet šito viso jie atsiekė tik ilgmetine kova su fabrikantais ir valdžia!

Gudijos cariška valdžia, kuri vien ant to ir yra, kad gint reikalus fabrikantų, užgina mums viską, kas šeip, ar teip galėtų pagerint musų buvį: ji nedaleidžia apsvarstinėti sąlygų musų gyvenimo ir budų jo pagerinimo; nedaleidžia apsvarstinėti valdžios darbų, užgina rašyti apie biaurų musų padėjimą; mes neturime tiesos ristis į draugystes, siekiu kurių butų kova su fabrikantais. Priešingai, valdžia su policija ir kareiviais kiekvieną kart ateina į pagelbą skriaudėjams musų, fabrikantams, kada mes sukylam prieš juos, reikalaudami geresnių sanlygų darbo. Čia-pat, Mintaujoj, 11 kovo, savo akimis matėm, kaip žvėriškai pasielgė valdžia su ramiais darbininkais, norinčiais pagerint savo gyvenimą. Kada draugai musų, darbininkai latviai, panorėjo iškilmingai apvaikščiot darbininkų šventę ir viešai išreikšt savo norus ir siekius (kas kitose šalyse visai neužginta), maskolių cariška valdžia, pavidale „gorodovujų" ir „pristavų" su plikais kardais puolė ant jų ir pradėjo kapot, tartum kaip kokius galvažudžius. Sumuštas ir sukrutintas savo aukas valdžia įmetė kalėjiman, kur jas laukia badas, ligos, pasityčiojimai ir kitoki dvasiški ir kuniški kankinimai. Visada ir visur musų valdžia teip apsieina su trokštančiais žmoniško gyvenimo darbininkais. Pakol ji viešpataus, negalėsime mes, darbininkai, pagerint savo padėjimo, — todėl pirmiausiai turime mes carišką Maskolijos valdžią sugriauti.

Supranta reikalingumą šito visos Gudijos darbininkai ir vis balsiau ir balsiau girdisi musų šalyj balsas jų: „šalin carą ir jo valdžią!" Plačiai eina skardas jo po šalį, užkliudo vis naujas ir naujas minias varguolių, ir buriais slenka jie prie tų savo draugų, kurių rankose plevėsuoja raudona vėliava su parašu: „Proletarijai (darbininkai) visų šalių, vienykitės!"

Lietuviai darbininkai! Atminkime, kad vienybėje darbininkų galybė, kad maža kuopelė piniguočių gali priešintis milijonams varguolių tik tol, pakol šitie veikia prieš skriaudėjus išsiblaškę, nesusivienyję, pakol darbininkai nesupranta gerai savo reikalų, nežino tikrų kelių pagerinimo savo buvio. Kada gi, skaitydami knygutes, išleistas Lietuvių Socijal-Demokratų Partijos, pamatysime, kokiu budu atsiekt geresnį gyvenimą ir susivieniję po vėliava šitos Partijos užpulsime ant savo skriaudėjų, tada bus galas visiems musų vargams ir prispaudimams. Todėl atsiliepkime ant balso darbininkų, socijal-demokratų, kviečiančių visos pasaulės darbininkus vienytis!

Tegul ir musų, lietuvių darbininkų, balsas susilieja šauksme draugų musų: maskolių, latvių, žydų ir kitų tautų darbininkų:

Šalin skriaudėjai-piniguočiai! Šalin carą ir jo valdžią! Lai gyvuoja laisvė, lygybė, brolystė!

L. S.-D. P."

Europos lietuvis.

Atskaita Dr-tės Birutės.

Kauno gubernijoj, Šiaulių pav., yra susitvėrusi pieninkystės draugystė po vardu „Birutė", užsiimanti išdirbiniais iš pieno ir jų pardavimu. Pereituose metuose 40 sanarių tos draugystės pristatė ant pardavimo 4573 bačkas arba 594490 svarų, sviesto. Nutraukus kaštus pervežimo ir kitus, savininkai už sviestą gavo po 34—35 kap. už svarą. Didesnę dalį sviesto išgabeno į Daniją; Vilniuje ir Varšavoj draugystė pardavė 17324 svarų sviesto ir gavo vidutiniškai po 43–45 kap. už svarą. Gryno pelno draugystė turėjo 922 rubl. Akcijonieriai gavo 8% dividendos. Kaip matome, siunčiant į užrubežius, draugystė pardavinėja ir tai geriausią sviestą pigiau, negu ant vietos, negu Vilniuje arba Varšavoj (užrubežių prekėjams svarą parduoda po 35,4 kap., vietiniams gi gyventojams po 40–48 kap.). Taigi draugystė Birutės elgiasi teipjau kaip ir Amerikos trustai, norinti pasigirti, kad savo išdirbimus gabena į užrubežius: jie svetimiems parduoda daug pigiau negu saviemsiems.

Iš Prusų Lietuvos.

Kad vokiečių valdžia pradėjo bičiuliauti su maskolių, apie tai jau, turbut, yra girdėję „Lietuvos" skaitytojai. Vokiečių valdžia ir bijo to judėjimo, kuris dabar teip virte-verda visoj Maskolijos viešpatystėj, nes tas judėjimas nori numesti nuo žmonių sprando caro valdžios jungą, ir visų ponų-piniguočių jungą. Bet ir Vokietijoj, norint žmonės jau daug daugiau turi iškovoję sau tiesų, valdžia vis da tebėra ponų-piniguočių rankose; drebėdami už savo kailį, jie ir paduoda maskolių valdžiai ranką ir, kiek tik gali, padeda jai gaudyti tuos jos priešus-socijalistus; o kadangi Vokietijoj socijalistai turi pilną laisvę, tai tuos Maskolijos viešpatystės socijalistus vokiečių valdžia apšaukia anarchistais ir išduoda maskolių valdžiai, arba teip visaip kankina.

Norėdama patarnauti Maskolijai, vokiečių valdžia šnipinėja ir apie lietuvius. Da „Aušros" gadynėje ji išvijo iš Vokietijos Joną Šliupą, paskui 1890 m. buvo išvariusi „Varpo" redaktorių Šerną, 1896 m. — P. Mikolainį; nevieną knygnešį ji išdavė maskolių valdžiai; dabar prikibo prie Mortos Zauniutės, kuri, kaip žinoma, turi Tilžėje lietuviškų knygų sankrovą ir yra „Varpo" ir „Ukininko" išleistoja.

Zaunikei parėjo iš Šveicarijos (Berno) 14 pakelių knygų ir laikraščių (140 prusų svarų); buvo terp jų visokių: ir lietuviškų, ir vokiškų, lenkiškų, maskoliškų, čekiškų, bet nė vienos knygos, nė laikraščio nebuvo daugiau vieno egzempliorio ir nieko nebuvo tokio „baisaus", anarchistiško, dargi nė terroristiško; daug knygų buvo visai „nekaltų", daugybė leistų maskolių valdžios cenzuros. Ir nežiurint į tai, kad Vokietijoj galima turėti po vieną egzempliorių kad ir baisiausių knygų, visi šitie pakeliai tapo 21 gegužės, paliepus Tilžės policijos inspektoriui Štadi, paimti. Zauniukę šaukė į policiją. Ir Prusų policija šitam dalyke nedaug kuo skiriasi nuo maskolių: pradeda rėkti, šaukti — nori išgązdinti žmogų, bet Zauniukė neapsileido ir tuoj pradėjo tie ponai su ja gražiau elgtiesi.

Tuo tarpu jai parėjo ir iš Amerikos knygų skrynia; policija neva rodijo jai nepriimti ir atgal siųsti, bet ji nesutiko su tokia roda — dabar ir tų neatiduoda.

28 gegužės Tilžės teismas (sudas) nutarė dėl tų knygų padaryt pas Zaunikę kratą, ir 1 birželio jau buvo krata. Paėmė net 515 egzempliorių: paėmė visus, kiek tik rado, lietuvių socijaldemokratų išleidimus, paėmė visą, kiek tik rado, pirmeivės lietuvių jaunuomenės laikraštį „Draugą" ir jo prospektą, paėmė beveik visas, kiek tik rado, maskališkas ir lenkiškas, kad ir cenzuruotas, knygas ir laikraščius, paėmė dargi maskališkąsias „Pamiatnaja Knižka"; iš maskališkų socijalistiškų laikraščių paėmė: „Revoliucijonnaja Rossija," „Posliednija Izviestija Bunda", „Iskra", iš lenkiškų — „Przedświtą", teippat ir „Przeglądą Wszechpolskį", bet visų tik po vieną egzempliorių; norėjo dargi paimt Vokietijoj (Štuttgarte) išeinantį maskolių-liberalų laikraštį „Osvobožderiije" ir „Socialistische Monatsheft"; ką iš lietuviškų knygų, tai daugelį paėmė Tilžėje spauzdintų, su spaustuvės firma. Paskui teisme tapo bent pusė tų knygų atmesta.

Krata ir čia buvo daroma panašiai į maskolių žandarų kratas, tik čia da nelabai įgudę tie ponai; bet tai nieko. galės leisti pasimokinti kokią dešimtį į maskolių šnipukų mokyklas ir viskas gerai eis. Ir čia neapsiėjo be gražių pasikalbėjimų su policistais. Teip, paėmęs knygas, policijos inspektorius prašo Zaunikės joms sudėti skrynios:

— Ką, aš jums da skrynią duosiu?! — atsako užgauta Z.

— Mes užmokėsim, — skubina pridurt policistas.

— Aš sau už neatleistiną daigtą skaityčiau, kad ir parduot jums skrynią! — atrėžė Z.

Nusiuntė vieną policistą į miestą; tas nupirko skrynią, — vos per duris lenda. Sudėjo ten knygas, visas suskaitė, antspaudą uždėjo policija savo ir Z. savo, parašė Zauniukei kvitą, kad tiek ir tiek knygų paėmė ir iškeliavo.

Bet nepakako policijai vienos kratos: tuomet ji nesuspėjo visko, kaip reikiant, iškrėsti, visokių rašinių, popierų visiškai neperžiurinėjo. Už tai 4 birželio ateina antrą kartą. Dabar jau su didesne atyda krėtė ir labiausiai puolė prie popierų; paėmė iš viso 24 svarus visokių rašinių,

laiškų, paėmė „užsienio" adresų knygą. Zauniukės da ikišiol neareštavo, norint gali areštuot.

Nieko ypatingo iš to negalės išeiti, nes kokių svarbesnių dalykų nepakliuvo į policijos rankas; vienas blogas daigtas — tai tas, kad dėl to labai susitrukdys Zaunikei darbas, o atlyginimo už tai nuo policijos nė jokio negali gauti, kad ir gale ji visai nekalta išeitų. Tokia mat ir pas Prusų valdžią teisybė.

Europos lietuvis.

Ar užsimoka?

Draugaudamas su visokių pažiurų musų broliais, išgirsti visokias nuomones apie apeinančius mus klausymus. Daug kartų gali išgirsti ginčus apie reikalą ir naudą mokslo. Vieni sako, buk mokslas tik žmogui galvą apsuka ir daugiau nė jokios neatgabena naudos. Kitiems vėl rodosi, kad jeigu kas tapo amatninku, tai jau nereikalauja kitokio mokslo. Kaip viena, teip ir kita iš šitų dviejų nuomonių, man rodosi klaidi. Mokslas ir amatininkui ir žemdirbiui ir prekėjui yra labai reikalingas. Mokslas, koks jis nebutų, prablaivina, išplatina žmogaus protą, o protas parodo kelią visokiuose atsitikimuose, palengvina atsiekimą mierių: mokytas žemdirbys, amatininkas, prekėjas mokės geriau žemę apdirbti, padarus padirbti, ves geriau ir sumaniau prekystą ir per tai pelno turės daugiau. Mokytas amatininkas geriau žino ypatybes medegų, iš kurių visokius daigtus dirba, žino, kokios pirma buvo tos medegos, žino kur geriausiai jas gauti. Mokytas žemdirbys žino, ko reikia žemei, kad ji daugiau vaisių atgabentų. Tik šiek tiek mokytas, apšviestas, supras vertę progresyviškų idėjų, neapšviestas ir pastojęs spangu jų garbintoju, nežino, kodėl tą daro ir per tai gana tankiai apleidžia rytoj tą, ką vakar garbino. Dėl stokos mokslo pas mus teip mažai yra žmonių su pastovioms nuomonėms. Tamsius patraukia žodžiai, bet ne mislis; jos nesuprasdami, niekina ir idėjas, kurias vakar garbino. Ant nepastovių nuomonių žmonių nedaug galima remti, kadangi jie, nesuprasdami gerai savo pareigų, gali jas pavojingiausioj valandoj užmiršti ir per tai sunkiai statoma budavonė gali sugriuti.

Nereikia užmiršti, kad drauge su protu, lavinasi ir žmogaus širdis, per tai apšviesto širdyj rasi vis daugiau sanjausmo ir toks nelaimėj greičiau padės savo broliui; tamsus susideda ir su tautos priešais, kaip tai matome ir Amerikoj, kur terp lietuvių atsiranda caro tarnai ir garbintojai.

Mokslai yra visoki, vieno tautai susidančiai iš milijonų žmonių pakakti negal, bet reikia veikėjų visokiose mokslo šakose. Todėl ir lietuviams priderėtų leisti savo vaikus nevien į kunigus, daryti iš jų vien bažnyčios tarnus, bet teiposgi ir į kitokius mokslus. Su vienais kunigais, nors jų reikalingumo mes neužginame, netoli nužengsime. Jeigu mes neturėsime savo daktarų, advokatų, prekėjų ir kitokių, tas vietas užims svetimtaučiai; su jais susidės ir musų prakaitu išauklėti musų kunigai ir drauge išnaudos musų tėvynę ir jos žmonis. Ir dabar daug musų turtų, kunigų išviliotų, vietoj eiti ant naudos musų tėvynės, eina ant visokių misijų į Afriką, Indijas, arba kur kitur, iš ko musų tėvynė nė jokios neturi naudos. Ar ne geriau but už tuos pinigus leisti musų locnus vaikus į mokslus, kurie paskui savo darbais atsimokėtų tėvynei? Jeigu norime gyvais išlikti, turime kovoti už musų buvį, o kad iš kovos išeiti pergalėtojais, neatbutinai mums reikia mokslo, reikia mokytų vadovų, nevien kunigų atlikimui tikėjimiškų ceremonijų.

Mokytiesi ne tik užsimoka, bet mokslas mums yra neatbutinai reikalingas, be jo mes negalime apsieiti. Turime ant tos dirvos sekti paveikslą kitų apšviestų tautų ir stengtiesi su joms susilyginti.

Urbonas.

Isz Amerikos.

Labai negražus darbas.

St. Louis. Gimęs Brazilijoj prancuzas Santos Dumont likosi visosvietinės parodos užveizdos pakviestas atkakti iš Paryžiaus su savo išrastu orlaiviu ant turinčių atsibuti terptautiškų orlaivių lenktynių. Dumont pakvietimą priėmė ir išsiuntė savo orlaivį į St. Louis. Atėjus ant vietos orlaiviui, kada jį atidarė, pasirodė, kad keliose vietose orlaivys perpiautas. Tą galėjo tik koks kvailys padaryti, pavydėdamas, kad laike lenktynių gali laimėti ne amerikonas. Panašus atsitikimai gali tą padaryti, kad nė joks svetimtautis į Ameriką ne siųs savo išradimo, svetimi mokslinčiai ir išradėjai šalinsis nuo Amerikos, o vieni amerikonai ne toli nužengs. Juk pamatai visų amerikoniškų išradimų, moksliški ištirimai europiečių padaryti.

Nelaime kastynese.

Springfield, Ill. Kontraktoriai Reades ir Reed, kurie rengė naują šaftą Kirkwille Coal Co., besileidžiant į olą, nupuolė su besileidimo prietaisa ir abudu užsimušė.

Dalina žemę.

Omaha, Nebr. Amerikos randas dalina žemę norintiems ant farmų apsigyventi paviečiuose O'Neil ir Alliance, Nebraskoj. Viena šeimyna gauna po 620 akrų žemės. Reikalaujancių žemės yra daug ir jos dalinimas jau prasidėjo.

Užmusze lenką farmerį.

Little Falls, Min. Pries Creek aplinkinėse rado 50 metų lenko Winaro kuną jo miegbutyj ant farmos. Kunas lenko buvo su lazdoms sudaužytas. Winaro pati yra jauna, turi 26 metus. Ją nužiuri, kad prie užmušimo savo vyro ji yra rankas pridėjusi.

Užmuszyste.

St. Paul, Min. Čia iš upės ištraukė kuną 18 metų mokintinės Teachout. Ant kaklo jos buvo dručiai užnerta virvė. Matyt mergina buvo pirma užsmaugta, o paskui į upę įmesta.

Pasiutes bulius.

Peoria, Ill. Iš čianykščių piovinyčių ištruko bulius ir kaipi pasiutęs, bėgiojo miesto ulyčioms, naikindamas viską ant savo kelio. Paskui įsiveržė į dideles aptiekoriškų medegų krautuves Colbourn, Birke ir Co. Išvaikė klerkus, išnaikino daug tavorų ir per langą iššoko nuo antrų lubų ant ulyčios ir teip apsikulė, kad nuo to nugaišo.

Daug jieszkanczių lengvos duonos.

New York. Į naujai sutvertą laisnių biurų reikia 16 inspektorių. Ant tų vietų atsišaukė 2100 norinčių jas gauti, examiną išlaikė 1600, taigi ant kiekvienos vietos išpuola po šimtą galinčių ją gauti. Alga tų inspektorių yra po 1500 dol. ant metų.

Negrai Suvienytose Valstijose.

Washington, D. C. Pagal surinktas statistiško biuro žinias, ant viso ploto Suvienytų Valstijų gyvena 9840789 negrai, tame skaitliuje yra 11—16% turinčių daugiau ar mažiau baltveidžių kraujo. Daugiausiai negrų yra De Kalb pavietyj, Alabamoj: čia jie tveria 90% viso gyventojų skaitliaus. Iš viso skaitliaus negrų — 3993337 turi užtenkančius ant prasimaitinimo užsiėmimus. Nuošimtis mirčių terp baltveidžių yra 11%, terp negrų gi 30%. Tas rodo, jog negrai gyvena nesveikose sanlygose.

Supiauste vargonų dumples.

St. Louis, Mo. Ant čianykščios visosvietinės parodos yra didžiausi ant svieto, Amerikoj padirbti, vargonai. Atsirado koksai, matyt menko proto pavyduolis, kuris supiaustė dumples. Ant tų vargonų vienog galima grajiti, kadangi jie turi dar kitas dumples, ko, matyt, beprotis nežinojo.

Tvanai.

Pittsburg, Pa. Šitose aplinkinėse nuo debesų praplyšimo netikėtai užgimė tvanai, vanduo užliejo Raleison Run Hollow ir Charlers Valley. Tvanuose prigėrė daug gyvulių ir keli žmonės. Užtvinę vandens nunešė triobas, išardė tiltus.

Prigere du klierikai.

Red Bluff, Cal. Du klierikai Šv. Bernardo dvasiškos seminarijos Rochesteryj N. Y., besilankydami čia, prigėrė abudu. Vienas iš jų, Orr, turėjo 30 metų, kitas gi, Barry, tik 20 metų.

Expliozijos.

Philadelphia, Pa. Kratuvėse Diamond Light Co. atsitiko baisi expliozija fejerverkų. Expliozijos trįs ypatos likosi užmuštos, o 6 sunkiai sužeistos.

Gaisrai.

Sisson, Col. Užsidegė čia viena auksinių ir deimantinių daigtų pardavinyčia ir gaisras išsiplatino ant kitų kaimyniškų. Blėdį jo padarytą skaito ant 300000 dol.

Rom, N. Y. Sudegė čia Sink Opera House ir kelios kaimyniškos triobos. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 200000 dol. Dvi ypatos likosi laike to gaisro pavojingai sužeistos, o viena, turbut, yra po sudegusių namų griuvėšiais.

Saranas Lake, N. Y. Didesnė pusė miestelio Lake Placid likosi išnaikyta baisaus gaisro.

New York. Sudegė čia murinė didelė trioba pn. 483—485 Broadway str. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 200000 dol. Prie gesinimo 30 ugnagesių likosi dumų ir garo apsvaigintų, iš jų keturi turės mirti.

Cleburne, Tex. Sudegė čia varstotai Santa Fe geležinkelio. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 250000 dol.

Jefferson, Tex. Siautė čia gaisras, kuris išnaikino kelias dirbtuves ir namus. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 500000 dol. Ant apstabdymo gaisro reikėjo su dinamitu naikinti čielus triobų blokus.

Nelaimes ant geležinkelių.

Buffalo, N. Y. Netoli South Buffalo Steal Works vežantis darbininkus trukis susimušė su tavoriniu trukiu Nickel Plate geležinkelio. Prie to viena ypata likosi užmušta, 15 gi tapo sunkiai sužeistų.

Johnston, Pa. Netoli stacijos Ehrenfeld expliodavo garinis katilas lokomotyvos tavorinio trukio. Expliozijos trįs geležinkelio tarnai likosi užmušti, o du sunkiai sužeisti.

Butlle Creek, Mich. Ant Jackson & Butlle Creek geležinkelio susimušė du trukiai. Prie to 9 ypatos likosi sunkiai sužeistos.

Sukurys.

Cheyenne, Wyo. Weiston pavietyj, štete Wyoming, užkilęs sukurys daug blėdies ir nelaimių pridirbo. Medžius iš šaknų išrovė, triobas išvartė, užmušė daug galvijų. Pražuvo ir kiek žmonių, bet pražuvusių skaitliaus dar nežino.

Beatrice, Nebr. Smarkus sukurys, kuris atlankė Beatrice ir Holmesville, sugriovė daug triobų, mieste Holmesville likosi užmušti vaikai Harriso.

‖ Texarcana, Tex. Baisus sukurys su visu išgriovė miestelį New Boston. Daug žmonių prie to likosi užmuštų.

Isz darbo lauko.

¶ Washington, D. C. Darbo biuras paskyrė komisiją ištirimui pasielgimo valdžių su darbininkais štete Colorado. Mena, kad tirinėjimai užims daug laiko. Gal but, kad komisija tikrų kaltininkų nė ne suras. Darbininkiška organizacija Federation of Labor atsišaukė prie prezidento Roosevelto su reikalavimu apgynimo valdžių skriaudžiamos gyventojų dalies, taigi visų organizuotų darbininkų, o tų, turbut, yra daugiau negu Calorado politikierių tarnų.

¶ Chicago, Ill. Tulos Chicagos cigarų dirbtuves, kurios prašalino prigulinčius į uniją darbininkus, bandė su skabsais pradėti darbą. Kaip kokiai pasisekė surinkti scabsų ir pradėti darbus, bet pasisekė ne visoms.

¶ Telluride, Col. Smuggler Union kastynės, kuriose dirbo 200 darbininkų, likosi uždarytos. Uždarys ir rudos malunus, kaip tik sumals ten esančią dabar rudą. Mena, kad ir kitos aplinkinių kastynės bus teiposgi uždarytos.

¶ Joliet, Ill. Likosi uždarytos atlikimui reikalingų pertaisymų dirbtuvės Illinois Steel Co. Per tai 500 darbininkų neteko darbo. Dirbtuvės stovės porą sanvaičių.

¶ Chicago, Ill. Pasibaigė štraikas katiriolių Illinois Central geležinkelio. Darbininkai sugrįžo prie darbo geležinkelio varstotuose.

¶ Chicago, Ill. 1000 vežėjų geležinkelių expresinių kompanijų nusprendė palaikyti dar ant metų dabartinius kontraktus.

¶ Chicago, Ill. Mašinistai Comtograph Co. pakėlė štraiką.

¶ Pittsburg, Pa. Stiklo dirbtuvės dirbs šįmet per visą vasarą; kompanijos žada pakelti ir darbininkų algas.

¶ Washington, D. C. Pereitą sanvaitę Amerikoj buvo 204 susibankrutinimai; Kanadoj buvo jų 20.

ISZ Lietuviszkų dirvų.

Gaudome muses, o jaučių avižose nematome.

Mes mėgstame visokius užmanymus kelti, jeigu butų kur juos atsakančiai parekliamuoti, be abejonės kas dieną iš visokių vietų pagarsintų vo kelis naujus užmanymus. Užmanymus juk ne sunku kelti kad ir nepraktiškiausius, jeigu užmanytojams ne reikia rupintiesi apie jų įkunijimą. Kas vienog įstabiausia, kad terp daugybės visokių užmanymų, su kokiais stengiamėsi pasigarsinti, svarbesnių, visuomeniškų beveik ne galima patėmyti. Argi ištikro mums teip sunku švarbesnius musų reikalus patėmyti, ar gal mes svarbių nenorime užgauti, todėl keldami menkus, stengiamės savę raminti ir nukreipti mislį nuo laukiančių nuveikimo svarbių? Dar gi kas liudniausia, kad tie menkiejie, tankiai visai neturinti visuomeniškos vertės, vietiniai, randa terp musų žmonių pritarimą, o pakelti svarbesniejie praskamba niekeno nepatėmyti. Gaudome mat muses, o jaučių bandos avižose ne matome.

Apleisimė jau ypatų užmanymus ir darbus ir pereisime prie kolektyviškų darbų, prie darbų musų svarbiausių tautiškų organizacijų. Šįmet atsibuvo seimai trijų musų tautiškų organizacijų: Katalikiškojo ir Tautiškojo Susivienyjimų ir Lietuvių Laisvamanių Susivien. Atskaitose dviejų pirmutinių ne paminėta nė apie vieną kokį nors svarbesnį klausymą, kuris ant seimų butų buvęs pakeltas; ne nutarta teiposgi nieko tokio, kas visuomenę galėtų lytėtiesi. Svarbiausias nutarimas Susv. Liet. Laisvamanių yra, rodosi, nutarimas: apskųsti maskolišką carą ir jo valdžias terptautiškam santaikos sudui Haagoj. Kad caras vertas apskundimo ir patraukimo po sudu už persekiojimą lietuvių, to nieks neužgįs. Bet kur tokį sudą rasti? Haagos sudas skundo ne perkratinės, kadangi jo užduotė taikyti tik susipykusias viešpatystes, kiek galint, prisidėti prie prašalinimo karių terp viešpatysčių, taikymu ir užtarimu už pavaldinius kokio nors krašto tasai sudas, bent iki šiol, ne užsiima. Taigi jis ir apskundimo caro visai neperkratinės, bet padės skundą į archyvą, arba sugrąžįs atgal kaipo ne atsakančiai paduotą. Jeigu pateks į archyvą, tai susirinkus daugiau dokumentų, pritrukus vietos, visus ne svarbius dokumentus, neturinčius susirišimo su užduote sudo, kaip paprastai daro, parduos, pagal svarumą, senų popierų rinkėjams. Tai kokia lietuviams bus nauda iš paduoto Haagos sudui skundo? Mes to negalime suprasti. Pasiskundimus prispaustų kokios nors viešpatystės ukėsų ant savo metinių susirinkimų perkratinėja vien teip vadinama Interparlamentariška dalis sandaros draugų. Ten todėl geriau buvo paduoti skundą ant caro valdžių negu į Haagos sudą, nors ir iš to ne didelė butų nauda, kadangi ir ta organizacija ne turi ant randų įtekmės.

Tuom tarpu svarbių reikalų turime be galo daug, jų įvykdinimu nėra kam užsiimti. Štai nors paminėkime mokyklas. Juk visoj Amerikoj, vienatinėj vietoj, kur mokyklas galime turėti, ne turime nė vienos vertos to vardo ir ne tik kasdieninės bet nė vakarinės. Kodėl tas terp mus neranda nė agitatorių, nė pritarėjų? Daugelis sako, kad šiuom kartu turi mums užtekti publiškų mokyklų. Jeigu norime, kad iš lietuvių vaikų užaugtų amerikonai, tai gali pakakti publiškų mokyklų; bet jeigu norime, kad iš musų vaikų užaugtų geri lietuviai, tai tokių mums publiškos mokyklos ne užaugįs. Mums ne pasitaikė dar patikti išlavintą Amerikos mokyklų lietuvį, kuris mokėtų lietuviškai nors teip parašyti, kad jo lietuvišką raštą galima but pataisyti, kad ne reiktų perrašyti. Kogi galima laukti nuo apšviestų ir lietuvių nemokančių prigimtoj kalboj rašyti, kokią iš tokio lietuvio lietuvystė gali naudą turėti? O vienog tik tokius hermofroditus išlavina publiškos mokyklos.

Iš Waukegan, Ill.

Pasimirus kunigui Smolenskui, pas mus už kleboną pateko kun. Ambrazaitis. Santaika terp kunigo ir parapijonų ne ilgai laikėsi. Pirmiausiai užgimė vaidai už kolektos pinigus. Mat yra čia dvi kolektos: viena už sėdynes, o kita centinė. Prie kun. Smolensko abidvi kolektas valdė parapijos komitetas; kun. Ambrazaitis abidvi norėjo paimti į savo rankas, bet kad komitetas pasipriešino, tai reikalavo nors centines; už tai nuo komiteto reikalavo visokių daigtų į savo gyvenimą, net lovos ant dviejų guolių. Negalima žinoti, kam vienstipiai gyvenančiam, neturinčiam pačios kunigui reikalinga lova ant dviejų guolių?

Toliau užgimė vaidai už vargamistrą. Kunigas mat įsakė, kad žmonės už šliubus ir kitokius tikėjimiškus patarnavimus ne mokėtų skyrium vargamistrai (kas nori mokėti, kunigas juk negali uždrausti. Kas nori duoti, gali duoti ne paisydams ant kunigo prisakymo, kadangi kiekvienas pats yra ponu ant savo kišeniaus. Už tą todėl parapijai nėra ką vaidytis, bet tegul kiekvienas teip daro, kaip pats mano. Rd.), bet viską, kas užtai priguli, vien kunigui užmokėtų. Vargamistra pas mus gauna algos tik 30 dol. (mes pažįstame Chicagoj tulas bažnyčias, žinoma neturtingas, kur vargamistra ir tiek ne gauna, jam moka už atskirą patarnavimą, o atlikusį laiką jis gali juk ant ko kito apversti. Prie vieno kunigo vargamistra turi užsiėmimą, turbut, ne daugiau kaip vieną valandą ant dienos ir tai gal ne visada. Dagi turime pridurti, kad tose Chicagos bažnyčiose ir chorai gieda geriau negu musų lietuviškose. Michigane pasitaikė susipažinti ir su protestoniškais pastoriais, kuriems parapijonai užmoka už atlikimą tikėjimiškų ceremonijų, atlikusį laiką jie užsiima darbu ant farmos. Tose vietose užlaikymas bažnyčios parapijonams atseina daug pigiau ir nėra vaidų parapijonų su tikėjimiškų ceremonijų pildytojais. Tokių laikinių pastorių ne truksta ir Prusų Lietuvoj: jie kunigais bažnyčioj, o šiaip jie užsiima visokiais pašaliniais darbais. Rd.). Vargamistra pradėjo skųstiesi, kad iš algos su šeimyna ne gali išmisti. Parapijos komitetas norėjo apie vargamistros pasiskundimą pasikalbėti su kunigu, bet tas, išgirdęs apie ką čia eina, iškoliojo komitetą. Parapija, matydama, kad su kunigu ne galima susikalbėti, atėmė nuo jo algos 6 dol. ant mėnesio ir pridėjo prie algos vargamistros. Iki šiol kunigas nuo parapijos gaudavo 66 dol. ant mėnesio, o dabar gaus tik po 60 dol. Mums rodosi, kad ir dabar ne numirs, nes apart algos, turi jis dar gana įėjimų už šliubus, krikštus, pagrabus ir kitokius tikėjimiškus patarnavimus.

Parapijonas.

Iš Brooklyno, N. Y.

Praslinko jau keli metai, kaip čia likosi pakelti du užmanymai: pastatyti taukišką namą ir parengti kooperatyvišką krautuves. Dabar girdėt rugojimai, kad dėl visokių stabdymų sunkų įvykdyti tuos užmanymus, kadangi kaip vienas, teip kitas reikalauja daug materijališkų spėkų (tą be abejonės žinojo užmanytojai, keldami užmanymus. Rd.). Atšalimas, ne pritarimas užmanymams daugiausiai paeina nuo musų nesupratimo, o tą vėl gimdo stoka apšvietimo ir mokslo.

Lietuvių yra čia apie dešimtis tukstančių. Yra čia penkiolikas lietuviškų draugysčių, kliubų ir kitokių organizacijų, vertelgų bus apie 50. Tuom tarpu musų draugystės ir pavienios ypatos, baliams ir tt. reikalaudami salės susirinkimams, turi kreiptiesi prie svetimtaučių ir jiems dididelius pinigus mokėti (jeigu tik ant to, kad lietuvių pinigai patektų lietuviams, butų statomas tautiškas namas, butų tai ne višuomeniškas, bet privatiškas vietinis biznis, teip kaip i kiti. Mes tikimės, kad užmanytojai namui paskirs platesnę užduotę. Galima but tokiuose namuose parengti lietuvišką muzejų ir knygyną, mokyklą, pamokinančias prelekcijas, jeigu atsiras atsakanti prelegentai ir tt. Tąsyk tik namas butų tautiška institucija, o ne privatiškas, vietinis biznis. Rd.).

Kooperatyviška krautuvė teiposgi svarbus užmanymas. Tautiškas mamas ir kooperatyviška krautuvė išliuosuotų mus nuo vergavimo pas svetimtaučius, ne reiktų mums musų pinigais penėti svetimtaučių, liktų jie lietuvių rankose ir be abejonės atsakantį nuošimtį apverstų ant tautiškų reikalų.

Todėl, broliai, remkime šituos užmanymus. Pasirodykime, kad mes galime veikti sujungtoms pajiegoms ir galimė, susidėję, nuveikti svarbesnius reikalus.

J. Šunskis.

Iš Dayton, Oh.

Yra čia gana carbernių, verkiančių dėl maskoliško caro nelaimės, kad jį japonai muša. Mat vis lietuviai, vietoj tarnauti savo tautai, velija tarnauti svetimiems: sumažėjus skaitliui lenkbernių, atsirado carberniai. Kaip gi daug tie lietuviai carberniai galėtų pasimokyti nuo jų nekenčiamų japonų! Daug daugiau negu nuo caro ir nuo jo pasileidusių, vagiančių viešus pinigus tarnų. Savo vienybe, meile tėvynės, aukomis ant jos labo japoniečiai muša sudemoralizuotus caro tarnus, pasileidusius oficierus, kurie nesidrovi net sužaginėti atkakusių ant karės lauko daboti pašautus kareivius mielaširdystės seserų. Dievas mat baudžia carą už netikusį jo valdymo budą, už pasileidusių jo tarnų darbus. Na, o dar atsiranda lietuviai ašaras liejanti dėl tokio valdono nelaimės. Kodėl tie lietuviai, savo tautos priešai, užtarėjai jos biauriausio skriaudėjo neina už caro garbę į karę, bet sėdi čia Amerikoj ir tykoja, kad galėtų nepritariančiam carui galvą suskaldyti. Tuom juk ne padės carui japonus sumušti!

Mes čia keli lietuviai, susirinkę privatiškuose namuose, sutvėrėme darbininkišką kuopelę. Prisirašė prie jos 9 sanariai. Ant kito susirinkimo išrinksime vyriausybę. Gal galėsime pasirodyti ir su aukoms ant tautiškų reikalų.

Muzikantas.

Iš Athol, Mas.

Skaitlius lietuvių šitose aplinkinėse žymiai pasididino: bus jų dabar apie 200, daugumas paeina iš Kauno gubernijos. Keletas mėnesių atgal susitvėrė čia lietuviška Motinos Švenčiausios Aušros Vartų Dr-tė. Pirmiau keli čianykščiai lietuviai prigulėjo prie Susivienyjimo, bet dabar, rodosi, prigulinčių nėra; reikia vienog tikėti, kad pradės rašytiesi prie tos svarbiausios musų tautiškos organizacijos.

Yra čia lietuviška valgomų daigtų pardavinyčia. Šiaip lietuviai dirba brežiukų ir mašinų dirbtuvėse, daugiausiai vienog dirba giriose prie medžių kirtimo. Ne truksta čia ir lietuviškų merginų: bus jų apie 50. Visos gražiai elgiasi, dirba stubose (ką? Rd.). Jos vertos pagyrimo ypač už tai, kad mėgsta skaityti laikraščius ir knygas.

P. Šimkonis.

Iš South Glastonbury, Con.

Darbai eina čia gerai ir uždarbiai ne blogiausi.

Lietuvių yra čia 8 šeimynos, o pavienių bus apie 30 ypatų. Visi gražiai sutinka: nėra nė vaidų, nė peštynių, nė prasivardžiavimų.

12 d. berželio buvo varduvės Antano Bluzo. Svečių susirinko diktai ir visi linksminosi gražiai. Ant galo, ant užmanymo Tamošiaus Filipaucko, likosi padaryta rinkliava aut tautiškų reikalų. Susirinkę sudėjo $3.65 (vardai aukautojų ir jų aukos pakvituotos kitoj vietoj. Rd.). Pinigai tie sekančiai padalinti: $2.00 kankintiniams, $1.55 moksląeiviams „Aušros" fondan, 10c. nusitraukia ant persiuntimo kaštų. Siunčiame į „Lietuvos" redakciją $3.55.

J. Filip.

Iš Garden, Mas.

Yra čia burelis suprantančių lietuvių; gaila vien, kad tokių yra ne daug, per tai čianykščiai lietuviai nieko ne nuveikė iki šiol. Yra čia daug tokių neišmanėlių, kurie nė į Susivienyjimą nenori prigulėti, vadina jį šliuptarnisku ir tiki, kad sanariai Šliupui pinigus turi sukraut.

Darbai čia eina silpnai, daug žmonių yra be darbo.

P. Š.

Pora žodžių apie lankymą lietuvių Vakarų Europos universitetų.

(Pabaiga).

Rodos, nieko nėra baisaus, nieko nepergalimo! Grįžta jaunuomenė tėvynėn, stoja į pirmutines kovojančiųjų eiles. Kad teip tikrai yra, jau pamatė ir maskolių valdžia ir labai šnairuoja į visus tuos, kurie lanko Vakarų Europos universitetus. Varšavoj politechnika tapo valdžios leista įtaisyti tiktai dėlto, kad dėl tokios mokyklos stokos daugelis lenkų keliaudavo į panašias Vakarų Europos mokyklas ir iš ten pareidavo labai neprielankiais maskolių valdžiai; teip-pat dėl tos priežasties prieš karę su Japonija maskolių valdžia buvo pradėjusi rupintiesi apie įkurimą Vilniuje, ar kokiam kitam teip vadinamo Šiaurės ir Vakarų krašto mieste universiteto, ar kokios kitos augstosios mokyklos.

Skaitykit vėl knygelėje „Auštant"*), ką pasakė išgama bulgaras hadži Hristo (92 ir 93 pp.): „Ne tik nė kapeikos nė ant skaitylų, nė ant mokyklų, bet nueisiu pas pašą ir melsiu jo, kad, jeigu nori atitolinti nuo musų nuodus, palieptų visas knygas ir laikraščius sudeginti, o tuos ką mokinosi užrubežyje, iš šalies išvyti." Ir padavė hadži Hristo tą užmanymą turkų valdžiai ir da pridurė, kad visiškai butų uždrausta užsienyj į mokslus eiti (107 pp.). „Tokiu budu, girdi, vėl sugrįž ta pati tyka, kuri buvo, pakolaik tas apšvietimas nebuvo ant mus užpuolęs." Bet neįstengė suturėti turkų valdžia judėjimo bėgio, o tas jaunuomenės pasišventimas atnešė gausius vaisius, ir šiądien Bulgarija jau atsiliuosavusi nuo turkų jungo. Panašią rolę atliko ir teb'atlieka einančioji Vakarų Europoje mokslus ir grekų, makedonų ir dagi pačių turkų jaunuomenė.

P. Mikolainis, gal sakys, kad jis rašęs tiktai apie tuos lietuvius moksleivius, kurie dėl maskolių valdžios persekiojimo yra pabėgę iš Didžiosios Lietuvos ir nebegali ten atvirai grįžti; jis dargi rašo tam savo straipsnyj, kad Vakarų Europos universitetuose esą daugiausiai tokių lietuvių. Apsiriko čionai p. M.: pabėgusių ir Didžiosios Lietuvos lietuvių ir lietuvaičių yra čia kur-kas mažiau, negu atvažiavusių su pašportais! Bet negalintiejie atvirai grįžti tėvynėn, mano nuomonė, ir neprivalo keliauti į Ameriką pyragų jieškot, o likti Vakarų Europoj, lavinties, dirbti ir, jei jis ten nelabai reikalingas, grįžti atgal į Lietuvą. Negali atvirai sugrįžti, tai turi slapta grįžti, su svetimu pašportu ar kaip kitaip. Gal p. M., gyvendamas toli nuo kovos lauko, nė nežino to, kad jau ir lietuviams yra pažįstami keliai? Žydams gi, lenkams, maskoliams jau seniai pažįstami....

P. M. sako, kad, kuomet bus galima, tai ir iš Amerikos netoli busią sugrįžti Lietuvon. Žinoma, ypatingai jei tuomet ir Lietuvoj bus galima rasti skanių pyragų... Bet kas suteiks tą galėjimą, tą laukiamą laiką? Juk iš dangaus ji nenukris! Reikia kovoti dėl to, reikia pasišventus dirbti. Suima ką valdžios tarnai, pasodina į kalėjimą, ištremia, — sugrįžęs jis vėl turi stoti į kareivių eiles. Negali jis išsisaugoti nuo valdžios tarnų, mato, kad jai jau žinomi jo darbai, žino, kad jį už tai suims, kankįs kokius metus ar daugiau kalėjime, paskui ištrems į kaszinkokius nepasviečius, — jis turi pradėti dirbti su svetima pavarde, tokioj vietoj, kur jo nieks nepažįstą; o jei ir tai negalima, turi keliauti, kalaik jo gaudymas truputį nustos, užsienin, ten truputį pasilsėti, lavinties ir vėl grįžti, ir dirbti su dvigubomis spėkomis. Toki žmonės mums šiądien labai reikalingi ir toki žmonės, kaip augščiau sakiau, jau ir pas mus pradeda atsirasti; tikiuosi, kad juo toliau, juo daugiau jų atsiras. Be tokių žmonių, be žmonių visiškai pasišventusių revoliucijos darbui, mums butų sunku, stačiai, negalima laimėti; be tokių žmonių neapsiėjo nė viena, panaši į tą, kokia šiądien musų yra rengiama, revoliucija. Ir kam ištikrųjų rupi išliuosavimas žmonių iš čaro ir ponų piniguočių nasrų, tas turi rupinties tokius žmonės auklėti, o ne vilioti juos pyragais. O tokius žmonės pas mus pirmiausia išaukli dabar Vakarų Europa, ir už tai mes turime atkreipti ant jos kuo didžiausią atidą; ir „Aušros" draugystė turi su paniekinimu atmesti tą p. Mikolainio užmanymą ir po senovės atkreipti didžiausią atydą ant Vakarų Europos lietuvių moksleivių; tik duodama pašelpą ar stipendiją, ir čia turi gerai žiurėti, kam duoda, nes ir čia yra visokių žmonių*).

Dabar da lieka tos nelaimingos svetimtautės, dėl kurių teip bijosi p. M., kad jos kartais neišvestų lietuvių iš gėro kelio. Teip, reikia apsižiurėti, bet vis-tik anaiptol negalima lietuviams uždrausti su jomis susieiti, kaip nori padaryti p. M. Reikia atsiminti, kad terp tų svetimtaučių yra da daugiau, kaip terp lietuvaičių, prakilnių mergelių, dirbančių lygiai su vyrais; argi ir su tokioms negalima susieiti, pasikalbėti? Ar negalima su svetimtautėmis susieiti ir tuomet, jei visai nemanai jų vesti arba esi vedęs lietuvaitę? — Butų gerai, kad p. M. plačiau paaiškintų tą dalyką.

Apskritai imant, keistą įspudį ant manęs padarė tas p. Mikolainio straipsnis: rašo žmogus apie Vakarų Europos universitetus, pats visai jų nepažinodamas, rašo apie darbą tėvynės labui, o pirmiausiai kiša „pyragus", nori užginti Vakarų Europos lietuviams moksleiviams susieiti su svetimtautėmis. Reikia buti drąsiam teip lengvai išrišti tokius klausimus.

Europos lietuvis.

*) Auštant. Apysaka T. J. Jež'o. Iš lenkiško sutrumpino Draugaitis. Bitėnai. 1903 m. Spauda M. Jankaus. 126 pp. in 16.

*) Kas norėtų da geriau pasipažinti su šituo ir kitais jaunuomenės klausymais, rodyčiau skaityti pradėjusį gegužės mėnesį išeidinėti Prusų Lietuvoj pirmeivės lietuvių jaunuomenės laikraštį „Draugą." Adr.: J. Vanagat jun., Pabuduppen, per Neu-Eggleningken, (Ostpr.).

Kokia šviesa sveikiausia akims.

Laikraštis „Progres Medical" neseniai patalpino žinias apie tirinėjimus vieno maskoliško daktaro apie įtekmę visokių veislių šviesos ant žmogaus akių; jis panorėjo persitikrinti, kokia šviesa mažiausiai alsina akis ir tokiu budu yra sveikiausia.

Miera rodanti didesnį, ar mažesnį pailsimą akies — yra mirkčiojimai: juo akis labiau pailsusi, juo labiau reikia mirkčioti, juo gi mažiau pailsusi, juo retesni buva mirkčiojimai. Ant daugumo mirkčiojimų maskoliškas daktaras ir pasirėmė prie savo tirinėjimų įtekmės visokių veislių šviesos ant žmogaus akies.

Iš savo tirinėjimų jis persitikrino, jog prie paprastos žvakės šviesos jo akys mirkčioja vidutiniškai po 7 sykius per minutą, 3 kartus prie gazo šviesos, truputį daugiau negu 2 sykiu prie saulės šviesos, o truputį mažiau negu du sykiu prie elektriškos šviesos; dešimtį gi kartų prie šviesos balanos.

Taigi išpuola, jog elektriška šviesa mažiausiai alsina akis, taigi ji yra sveikiausia, nors iki šiol elektrišką šviesą daktarai laikė už vodingesnę už sviesą saulės, net gazo. Nesveikiausia gi šviesa žvakės ir balanos, ji labiausiai alsina musų akis. Žinoma, ne lygi šviesa, arba neužtenkanti, jeigu reikia akis ištempti, kad gerai matyti, jas labai alsina, tokia nelygi šviesa yra labai pavojinga akims; ne sveika yra šviesa vos spygstančių kerosininių liampučių, kokias vartoja Lietuvoj ukininkai. Todėl gal Lietuvoj teip daug žmonių serga akimis.

Nauji Rasztai

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo philozofijos. Parasze Krapotkinas. Verte Dr. J. Szlupas. Plymouth, Pa. Iszleista „Vienybes Lietuvninku" 1904 m. 39 pusl.

Yra tai raštelis peržiurintis darbus ir pažiuras garsaus angliško mokslinčiaus, neseniai pasimirusio Herberto Spencerio, su kurio pažiuroms verta susipažinti kiekvienam apšviestesniam žmogui. Šitas raštelis tilpo pirma „Vienybėj," todėl daugelis skaitytojų turėjo jau progą su juom susipažinti.

Lietuviškas vertimas yra geras, nors stilius, kaip visuose Dr. Šliupo raštuose, truputį sunkus. Mums rodosi ne atsakančiu yra davinėjimas lietuviškų užbaigų ne lietuviškoms pravardėms. Kaipgi galima rašyti: Spenceris, Krapotkinas, Darwinas, jeigu jų pravardės yra: Spencer, Krapotkin, Darwin? Ir šito veikalėlio vertėjas ne visas pravardes lituanizuoja, bet tik jo paties paimtas; rašo: Spenceris, Krapotkinas, Darwinas, o be lietuviškų užbaigų palieka: Bain, Comte, Lamarck ir kitas. Kodėl jau nesilaikyti vienodumo? Kam tos privilegijos vieniems, o atėmimas tiesų kitiems? Civilizuotų tautų kalbose pravardės yra neperkeičiamos, o mes norėtume, kad ir musų kalba butų prie civilizuotų priskaityta.

Darbininku Balsas. Ne. 3. Lietuvos darbininku laikrasztis.

Šitame laikraščio numeryj telpa sekanti straipsniai: Dabartinė karė ir jos posekmės. Karės atbalsiai Lietuvoje. Dvarai, dvarponiai ir darbininkai. Kas tai yra demokratiška respublika ir kam ji reikalinga. Kunigo darbas velniui ant naudos (pasaka). Darbininkų giesmė (maršas). Žinios iš Lietuvos. Lietuviai svetur. Terptautiškas socialistų kongresas. Šnipai. Areštai, kratos, bausmės. Atsišaukimai dėl karės. Redakcijos atsakymai. Atskaitos.

Redakcijos atsakymai.

P. S—s. Apie tokius nevertus minėjimo mažmožius ne galima vesti begalinių ginčų. Čia ne visuomeniški, bet asabiški reikalai, o tokiais laikraščiai negali užsiimti. Ginčus ir polemikas laikraščiai veda tik už viešus reikalus. Gal nutylėjimas ir ne patikti, bet ką gi padaryti, kad laikraštis ne viską gali išpildyti. Talpinant Tamistos raštą, negalima but atsakyti vietos ir Tamistos priešui ir per tai užimti laikraštį ginčais visuomenę neapeinančiais. Laikraštis privalo tarnauti ne ypatoms, bet visuomenei, jeigu darytų kitaip, pats laužytų savo paskyrimą. Ir dabar musų laikraščiuose telpa daugiau asabiškų dalykų negu tas normališkose sanlygose laikraščiui daleista. Daugume mums atsiųstų korespondencijų, lyg yla iš maišo, išlenda asabiškumai vis verčianti kitus atsiliepti, ko neturėtų but informuojant apie atsitikimus laikraščių skaitytojus.

A. And. Jeigu išdalies N. teisybė parašyta, tai už ką polemiką vest? Tą mums sunku suprasti. Polemikos reikalingos svarbiuose dalykuose, ginčytiesi už mažmožius ir dagi su ypatoms ne verta, tas naudos nė jokios neatgabena. Vietoj polemikos, but daug naudingiau, jeigu Tamista teiktumės parašyti, kaip iš tikro pas jus yra; iš polemikų to juk nieks nedasiprotės.

Prikl. prie parap. Išskyrus dalykus visuomenę ne apeinančius ir visai privatiškus, ne tinkančius laikraščiui, lieka mažai. Kas galima vienog, tą, ištraukę, talpiname. Kunigo gaspadinė, kaip ji išrodo, apeina vien kunigą ir ją pačią, laikraščiai nė gali jų gražumą girti, ne peikti, tie dalykai laikraščių ne apeina.

Trumpa senobes Istorija.

Isz maskoliszkos kalbos verte D.

nikų; jie mokino, jog išgelbējimas ateisęs, jeigu visi gerai pildys apeigas ir Maižiešio įstatymą; tik reikia rupintis apie tai, kad žmonēs užlaikytų grynumą senujų papročių ir šalintųsi nuo svetimtaučių; dēlto tai jie patys didžiavosi vardu *farisējų*, t. y. švariujų. Farisējai nepriēmē Kristaus mokslo, mokslo meilēs ir dovanojimo. Jiems užklausus, ar reikia mokēt rymiečiams pagalvēs, Kristus atsakē: ,,atiduokit Dievišką Dievui, o Ciesorišką Ciesoriui.'' Šitie žodžiai juos užpykdē, nes jie nuolatos kalbējo apie neapykantą Rymo.

Farisējai laukē ramiai atvyksiančio didžiojo išganingo laiko, kaipo užmokesčio už neišpasakytas kančias ir standumą žmonių. Toliau jų nužengē *mylētojai*, kurie norējo išnaikint viską, kas tik svetimo buvo. Jie mokino pripažint valdytoju šalies tiktai Jēhovą, nesibijot myrio, už nieką laikyt žmogžudystę, jeigu klausimas eina apie šalies laisvę; jie pasidrąsindavo paveikslais menkos žuties netikēlių svetimtaučių.

Nupuolimas Jeruzolimoš, 70 m. K. G. Tolyn — labyn mylētojai ēmē viršų ant ramiujų. Apie 30 metų sukakus po Kristaus mokinimo, beveik visoj Palestinoj atsitiko sukilimas prieš Rymą. Rymiečių legijonai, buvę šalyj, buvo išmušti, ir prisiējo nusiųst stiprias kariumenes sukilimui numalšint. Žydų mylētojai nepasiduodavo, bet, it pasiutę, eidavo mirti. Įširdę, jie užmušinējo netiktai priešus. bet ir savuosius, kurie norējo santaikos. Pagalios jie buvo uždaryti Jeruzolimoj, kur susirinko daug žydų velykų švęsti. Per 3 mēnesius mušēsi po stiprių miesto sienų; perpykę rymiečiai, kasdien tukstančiais nukryžiavodavo belaisvius. Įsiveržus jiems miestan, sukilusiejie puolē gintis bažnyčion, kuri skaitēsi nepergalima. Pagalios ir bažnyčia tapo uždegta; bet sauja žustančių, sustojusi ant jos stogo, vis dar augštyn žiurējo, pasitikēdama, kad paskutinēj valandoj pasidarys stebuklas, ir iš dangaus ateis išganinga žinia apie Messijų.

Rymiečiai sunkiai nubaudē sukilusius; begalinē daugybē žydų buvo parduota vergystēn ir išvežta iš šalies. Bažnyčia ir beveik visa Jeruzolima buvo iš pamatų nukasta. Bet visgi 50 metų praslinkus, žydai dar sykį sujudo po visas rytų šalis. Tuomet rymiečiai nusprendē išnaikint Palestinoj viską, kas tik priminē senobę. Jeruzolimos vietoj pastatē visai kitokį miestą, prileido svetimtaučių ir davē kitokį vardą, *Kapitolinos*, vardan augščiausio rymiečių dievo Jupiteriaus Kapitoliškojo. Nuo to meto žydai nebteko tēvynēs.

Kova su barbarais. Šiaurinē rymiškos imperijos siena buvo rubežium apšviestų tautų. Dabartiniuose laikuose laukinēs ir mažai išsilavinusios tautos gyvena toli nuo apšviestų europiečių; europiečiams namie nēr ko bijotis; europiečiai veža jų salysna savo pirkinius, kartais kariauja užjuryj. Du tukstančiu metų atgal padējimas apšviestų ir laukinių tautų buvo beveik atžagarias. Laukinių žmonių buvo labai daug pačioj Europoj: jie apgyveno vidurį, žiemius, rytus, apie $\frac{4}{5}$ žemēs. Jie, tarytum, stovējo ant slenksčio apšviesto svieto; retkarčiais kokia nors barbarų mynia įsiverždavo į išdirbtas pietų šalis ir baisiai jas išpustydavo. Teip užēję buvo ant Italijos ir pakrančių Terpžeminēs juros cimbrai ir teutonai.

Ir pačiuose parubežiniuose kalnuose gyveno plēšikų tautēlēs: rymiečiai ilgai negalējo naudotis iš alpiškų kelių susinešimams terp Italijos ir pietinēs Francuzijos. Alpų kalniečiai užpuldavo ant keleivių, risdavo nuo kalnų didžias skeliaudras ant praeinančios rymiečių kariumenēs, vieną kartą nuplēšē visą abazą su sidabru, vežtu imperatoriui. Rymiečiai tiesiog naikint pradējo šitus lizdus

Rymiški kareiviai naikina barbarų sodžių (vaizdas ant Trajano kolumnos.

ant kalnų. Visa tautelē iš 45,000 žmonių buvo parduota vergystēn su išlyga, kad nupirkę toli juos nuvežtų ir nepaleistų anksčiau, kaip po 20 metų.

Vokiečiai. Perēję per Alpus ir užēmę Galliją ir Illiriją (dabartinēs: Dalmatija, Bosnija, Serbija ir pietvakarinē Austrijos dalis), rymiečiai susitiko su skaitlingomis tautomis; terp jų svarbiausiais buvo vokiečiai. Pirmą kartą rymiečiai pamatē juos ant savo žemēs laikuose Marijo (vokiečiai — kitaip teutonai). Vēliau Caesar mušēsi su vokiečiais, ateidavusiais iš anapus Reino Gallijos naikinti.

Vokiečiai tuomet buvo laukiniais žmonēmis, kaip dabar gyventojai vidurinēs Afrikos. Jie vos mokējo iškapstinēt žemę ir maitinosi daugiausia medžiokle, žuvimis, kiaušiniais laukinių paukščių, pienu savo galvijų; mēsą retai valgē ir tai žalią, nes miške sunku buvo sukurt ugnį iš žalių medžių. Dēl surių šaltinių pas juos paprastai ējo baisus susipiovimai. Druską surinkdavo kuo prasčiausiu budu: ant ugnies statē pažvilniai sienojus ir ant jų pylē surų vandenį: atliekančią ant sienojų druską nukrapštydavo kartu su anglims ir pelenais ir dēdavo valgin.

Vokiečiai gyveno duobēse, kurias iš viršaus šilumai užklodavo mēšlu, arba statydavo menkas bakužēles, tokias lengvas, kad karžygij jas galima buvo važiot su savim. Vokiečiai nepažino nuolatinio darbo. Kuo stipriausi ir jauniausi nuo jo šalindavosi ir eidavo prasimaitinimui kariauti ir plēšti. Vienoj gentēj pusē vyrų kasmet eidavo kariauti, pasilikę-gi maitino savas ir svetimas gimines; ant kitų metų išeidavo kita pusē, o pirmoji pasilikdavo. Kitoj gentēj buvo žmonēs, kurie tik ir mokējo karišką amatą ir neturējo nē žemēs, nē namų, nē giminēs; nēsant karei, jie eidavo iš vienų namų kituosna ir maitindavosi, kuom kas pavaišins.

Vokiečių šalis (dabartinēs: Vokietija, šiaurinē Austrija, Lenkija, Šveicarija, Hollandija, Belgija, Danija ir pietinē Švedijos pusē) buvo miškuota ir pelkēta. Didžios tankios girios traukēsi per šimtus viorstų: Gerciniška giria, prasidējusi nuo Reino, traukēsi į rytus; ji buvo 6 dienų kelionēs platumo (150 viorstų) ir 2 mēnesių ilgumo (1500 viorstų). Pas vokiečius iš rytų pusēs buvo daug vietos, bet vakaruose jie priējo prie rubežių gerai užgyventų — rymiečių ir gallų. Pertai čia jie susibruko didesniam skaitliuj ir priversti buvo labiau užsiimt žemdarbyste.

Bet žemdarbystē ilgai buvo labai menka. Milžinas-karžygis visą dieną bambsojo, tinginiaudamas, ant meškos kailio ir siuntē laukan moteris, senius ir vergus. Pradžiai išdegindavo mišką ir, tokiu budu, pelenais įkrēsdavo žemę. Medinis arklas vos paviršium žemę sujudindavo. Iš pradžių sējo tiktai vasarojų, avižas ir miežius; paskui atsirado rugiai. Sēdavo kasmet vis tuos pačius javus, neįmēždami žemēs; sunykus žemei, senuosius laukus mesdavo ar visiškai, ar ant daug metų, o tie vēl apaugdavo žole ir mišku, pavirsdavo į ganyklas. Jeigu visa žemē aplinkui sodžiaus buvo sunaikinta, visiems prisieidavo mest savo namus, keliaut naujon vieton ir vēl taisyt grįčeles arba duobes žemēse. Tuom tarpu vokiečiai buvo persikeliančiais žemdirbiais.

Nuolatai, tiesiog gentēmis, keldavosi iš vietų: pasijudinę, spausdavo kaimynus, išnaikindavo juos, užgriebdavo jų turtus, silpnesnius paversdavo į savo baudžiaunikus. Suspausta tauta tankiai paspēdavo prąsišalint, tankiai ir ji pradēdavo slankiotis arba piaut savo kaimynus; vieną kartą, pvz., iškapota buvo gentē iš 60,000 žmonių. Nekurios gentēs, apsigynimui nuo tokių užpuolimų aplinkui savo sodžių palikdavo plačius tyrus į visus šonus. Gentē, užgriebusi žemę, aiškiau pasakius, apsirinkdavo ratą savo kelionēms: užpuolus ant jos iš vieno tokio rato kampo, ji kraustēsi kitan, tolimesnian kampan.

Visi laisviejie turējo mokēt apsieit su ginklais. Vokiečių tauta — tai besivalkiojanti kariumenē. Viską nusprędavo ant kareivių suējimų. Kareiviai išsirinkdavo vadą ir, paženklinant išrinkimą, pakeldavo jį ant skydos. Savo sutikimą jie balsiai išreikšdavo ginklų tarškējimu. Vadas pas tulas gentes išsirinkdavo tik karžygio laikui; tai buvo *hercogas*. Kitos gentēs pripratusios buvo išsirinkt vadus ant viso gyvenimo: tai buvo *konungai*, karaliai. Paprastai, į konungus išrinkdavo kuo drąsiausią ir išmintingiausią iš tulos giminēs, kuri pagarsējusi buvo savo didžiais žygiais ir gyrēsi, paeinanti nuo dievų.

Prie vado buvo buriai geriau apginkluotų kareivių, daugiausia iš jaunikaičių; jie prisirinkdavo iš visokių padermių, kartais iš tolo ateidavo, patraukti vado garbe. Pas juos nebuvo nē namų, nē šeimynų; jie susirinkdavo dideliam kambaryj pas vadą ant pietų ir čia pat kartu miegojo; vadas dalinosi su jais pagautim, draugiškai jiems duodavo arklius ir ginklus, o jie prisiegdavo jam kuo tikriausia tarnaut, gretim su juo stovējo mušyj ir skaitē už gēdą be jo sugrįžt namon.

Vokiečiai ir rymiečiai. Rymiečiams nebuvo ko jieškot šalyj šitų laukinių žmonių. Bet vokiečiai savo užpuolimais ir persikēlimais visokių minių nuolatos primindavo apie savę. Reikējo juos numalšint, kad galima butų ramiai gretim gyvent. Rymiečiai iš pradžių nē nenumanē apie didumą šitos tolimos žiemių šalies. Laukiniai žmonēs buvo stiprus, bet pas juos buvo menki akmeniniai, kauliniai, raginiai ginklai; tik pirmoj eilēj stovējo karžygiai, apsiginklavę ilgais durtuvais su žalvario ir geležies galunēmis; pas kitus buvo vylyčios ir trumpos medinēs lazdos su smailia apdeginta galune. Bet jų daug buvo. Jų šalyj visai nebuvo kelių. Paviržio visai negalima buvo gaut. Pertai rymiečių karžygiai gilumos vokiečių šalies nepasiekdavo. Pabaigoj viešpatavimo Augusto trįs rymiečių legijonai, t. y. apie 20,000 žmonių, buvo apstoti Teutoburgo girioj už Reino ir iškapoti.

Rymiečiams labai rupējo vokiečiai. Sukakus 100 metų po Augusto, istorikas Tacitus parašē apie vokiečių budą. Tacitui nepatiko tie laikai: jam patiko senobinio Rymo papročiai. Turtuose išlepintiems rymiečiams jis ant vokiečių stengēsi parodyt paveikslą stiprybēs; pagal jo aprašymą — tai tauta jauna, tiesi ir kuo labiausia mylinti laisvę. Tacitus teip nugrimzdo, benorint pamokyt rymiečius, jog, tartum, visai nē nepatēmijo šiurkštumo ir nesutvarkimo vokiečių.

Kariškas Reino ir Dunojaus rubežius. Po keleto karžygių gilumon Vokietijos, rymiečiai nusprendē užsitvert nuo neramių kaimynų. Ant šiaurinių rubežių pagal Reiną ir Dunojų jie pastatē 15 legijonų, t. y. daugiau pusēs visų imperijos kareivių. Pas brastas, prie subēgimo upių pastatytos buvo tvirtynēs. Kur negynē nē upē, nē kalnai, statē sieną ir apkasą: ant apkaso žinomose vietose stovējo sargai ir buvo sustiprinti kareivių guoliai. Trijose vietose ypač garsus buvo rymiečių apkasai, liekanos kurių ir dabar teb'ēr: kampe terp Žemesniojo Dunojaus ir Mēlynosios juros, kampe terp Augštesniojo Dunojaus ir Reino ir žiemiuose dabartinēs Anglijos.

Ant rubežių buvo nevien tik kariški mušiai: kaimynai barbarai ateidavo apsimainyt pirkiniais su rymiečiais, daugelis vokiečių jieškojo uždarbio, prašē žemēs, pasilikdavo pas rymiečius tarnaut kariumenēj. Parubežiniai vokiečiai daug išmoko nuo rymiečių: skiepyt medžius, sodyt vynvuoges, užmēžt žemę, statyt didelius malunus, kept duoną, statyt murinius namus, laikyt namie stalus, užslanus, spintas.

(Toliaus bus.)

Isz visur.

‖ Pagal surinktas Anglijos kariškos laivynēs žinias, didžiosios musų žemēs viešpatystēs turi gatavų visokios veislēs kariškų laivų: Anglija 445, Prancuzija 399, Maskolija 280, Vokietija 214, Italija 204, Suvienytos Valstijos Šiaurinēs Amerikos 111, Japonija 148. Dirbdina naujų: Anglija 104, Prancuzija 172, Maskolija 42, Vokietija 24, Suvienytos Valstijos 27, Italija 14, Japonija 7. Torpedinių laivelių daugiausiai dirbdina naujų Prancuzija, nes 94, Anglija 4, Italija 14, Suvienytos Valstijos 1, Japonija 3. Povandeninių laivų daugiausi turi Prancuzija, nes 48, Anglija 26, Maskolija dirbdina 14, Italija 5.

‖ Aplinkinēse Nantes, Prancuzijoj, likosi valdžių uždaryti kapucinų ir pramonstratų zokoninkų kliostoriai. Zokoninkai užsidarē ir nenorējo geru išeiti. Į pagelbą policijai atsiuntē batalijoną kareivių ir ugnagesius, kurie iš čirškynių paleido vandenį į ginančius duris ir langus zokoninkus ir jiems parengē nemelonią maudynę. Įsiveržę kareiviai ant rankų išnešē zokoninkus ir ant galo uždarē kliostorius.

‖ Charbine du maskoliški oficierai likosi kariško sudo ant penkių metų sunkių darbų nuspręsti už tai, kad jie iš maskoliškų kariškų magazynų pardavinējo chiniečiams paraką, pardavē jo 50 pudų, bet paraką sumaišē su pieska. Prigauti chiniečiai padavē skundą ant minētų caro oficierų ir jie sudo likosi nubausti tik nežinia už ką: už prigavimą chiniečių, ar už pardavinējimą iš magazynų parako?

‖ Berlyne nušibankrutino bankas ir jo urēdninkai pateko po sudu. Dabar laikraščiai kalba, buk iš banko brolis Vokietijos ciecorienēs, Holšteino kunigaikštis Guenther, be išdavimo kvitos paēmē 325000 markių. Butų tai labai negražus pasielgimas, reiktų ir kaiserio teip artimą giminaitį atiduoti po sudu, jeigu laikraščių daromi užmetinējimai yra teisingi.

‖ 24 dieną berželio Maskvoj ir aplinkinēse siautē baisi vētra, laike kurios Maskvoj 45 ypatos likosi užmuštos, o 13 tapo sunkiai sužeistų. Aplinkinēse miesto du dideli kaimai išgriauti, 150 žmonių tapo užmuštų, o 90 sužeistų. Laike vētros puolē ledai neišpasakyto didimo, puolē šmotai sverianti po 3 svarus, kurie ant didelių plotų viską išmušē.

‖ 29 d. berželio, Peterburgo laivynēs arsenalas išlēkē į padanges. Expliczija užgimē nuo padegimo. Mena, kad arsenalo užveizētojas pridirbo daug prigavysčių ir kad jas paslēpti, padegē arsenalą ir tokiu budu užgimē expliozija, kuri, apart triobos, išnaikino ir arsenale sukrautus maskoliškos laivynēs ginklus, amuniciją ir torpedas.

‖ Republikoj Columbijoj, Carthagenos gubernatorius saareštavo visus legislaturos sanarius už tai, kad jie kritikavo jo administravimo budą. Iš arsenalo prapuolē kanuolēs ir amunicija. Jenerolas Ortez užēmē iždą ir rastus pinigus padalino terp savo kareivių. Laukia čia visi užgimimo revoliucijos.

‖ BaltiškoPorto varstotuose, darant bandavones su povandeniniu laivu ,,Delphin,'' panardino laivą greičiau negu jurininkai spējo uždaryti visas dudas ir per tai laivas su buvusiais ant jo žmonēms paskendo. Prie to prigērē 3 maskoliškos laivynēs oficierai ir 30 jurininkų.

‖ Daniškas pasažierinis garlaivys ,,Norge'', Škotijos pakrantēse užbēgo ant uolų ir susidaužē. Prie to prigērē 694 išeivių, moterų, vyrų ir vaikų. Iš buvusių ant pražuvusio laivo žmonių, 64 pasažierius išgriebē garlaivys ,,Energie'' ir atgabeno į Storhoway.

‖ Nuo smarkių lytų užtvino Kaitshun, Mandžurijoj, klonis, kur stovējo dalis maskoliškos kariumenēs. Tvanuose pražuvo daug kareivių ir arklių; vanduo nunešē daug parengtų kariumenei valgio produktų.

‖ Kingstone, ant salos Jamaikos, kada šimtas darbininkų valē vandens traukimo dudas, per neapsižiurējimą paleido į dudas vandenį, kuriose pražuvo 33 darbininkai.

‖ Išvažiuojant iš VokietijosAnglijos karaliui, ant jį vežančio namon angliško kariško laivo Juno expliodavo rakieta. Expliozijos du jurininkai likosi užmušti.

‖ Grekijos apšvietimo ministeris Stais likosi užmuštas dvikovoj; užmušē jį parlamento pasiuntinys Hadu Patros.

‖ Mieste Manillej, ant Filipinų salų, nuo širdies ligos staiga pasimirē popiežiaus delegatas, kardinolas Augusto Guidi.

‖ Kelionē išeivių per vokiškus portus, per Bremą ir Hamburgą, sumažējo, ypač sumažējo išeiviai ir Maskolijos.

‖ Mieste Narvoj, Maskolijoj, suareštavo du japonišku šnipu persirēdžiusiu už katarinorius.

Kaip pergali moterį.

Parašē Maurus Jokay.

— Poni! Štai jau čielus du metu siulau jums mano meilę. Ir per čielus du metu jus nuo jos atsisakote. Aš ilgiau ne galiu to kęsti. Jus juokiatēs iš manęs, bet aš kenčiu neišpasakytas kančias. Kentējimai tie pereina mano pajiegas ir jie negali tęstiesi ilgiau. Aš nusprendžiau paskutinį kartą pabandyti suminkštyti jusų akmeninę širdį. Susimylēkit ant manęs! Juk žinote, kad aš meldžiuos už jus.

— Jus klystate. Aš nieko nižinau. Arba, gal but, žinojau, bet užmiršau.

— O, ne! Ne užmiršote. Aš antrinu savo prisipažinimus kiekvieną dieną. Argi ne puldinējau, verkdamas, prie jusų kojų?

— Ne tik verdami, bet ir kvailiodami. Paskutinį geriausiai parodo sukulta brangi vaza.

— Bet kiek vazų atsiunčiau aš jums už tą vieną, mano sukultą?

— O kartą iš jų aš priēmiau? Nē vienos....

— Tai todēl, kad norējote manę dar toliau kankinti. Bet reikia sykį padaryti galą, nors baisų man, jeigu jo išvengti negalima. Aš atējau šiądien su tvirtu mieriu nusižudyti prie jusų akių, jeigu nepasiseks man sujudinti jusų žiaurią širdį.

— Ak! kaipgi tankiai jus atkartojate šituos žodžius! Bet nē sykį nebandēte išpildyti savo pažadējimus.

— Poni, nesijuokite iš dalykų, kurie yra svarbesni, negu jums rodosi. Nors man rodosi, kad jeigu aš dabar išsitraukčiau iš kišeniaus revolverį, kad su pagelba to numylēto patžudžių ginklo nusiųsti savę į teip vadinamą geresnį gyvenimą, tai jus teipiau galētumēte juoktiesi —juoktiesi tol, kol mano pailsę smegenys ne išlakstytų į šmotus. Tąsyk tik pabustų sanjausmas jusų širdyj. Bet toks pavēlytas sanjausmas ir darodymas meilēs ne galētų jau uždegti dekingumo mano širdyj, ir todēl aš nenoriu teip umai atiduoti manę mirties valdžiai.

Aš žengsiu į kapus palengva prie jusų gražių akių ir jus pamatysite, kaip jums atsidavęs garbintojas miršta bado mirčia jusų kambaryj, po jusų kojų.

Ir nusprēndęs nusižudyti garbintojas gražios moteriškēs, sēdo ant minkštos kedēs ir garsiai prisiekē, kad nuo dabar ne suvalgys nē trupinio duonos ir neišeis iš kambario.

Katrē, jauna, graži našlutē, apdovanojo juokingą išradēją naujo budo patžudystēs melodišku juoku ir apsisukusi užpakaliu, tvirtai tikēdama, kad noras paragauti gardžios sriubos greitai privers jį bēgti nuo mušio lauko. Ji išējo iš kambario ir ramiai apsirēdžiusi, išējo pasivaikščioti ir sugrįžo vēlai vakare.

Bet tarnaitē apreiškē, kad ansai ponas dar vis yra kambaryj.

Katrē labai supyko ir tuojaus nuējo prie savo ypatiško garbintojo.

— Jus vis dar' raminatēs, malonus pone? Tikiuosi, kad jus nemislijate nakvoti pas manę?

— Aš jums pasakiau, jog mirsiu šitame kambaryj.

— Gerai, jeigu tai teip jums patinka. Bet tąsyk aš turēsiu išeiti iš mano locno gyvenimo.

— Man labai gaila, kad darau jums tiek neramumo, bet visgi mano nusprendimas tvirtas kaip uola.

Katrē be mažo ne pradējo komlioti, bet greitai susivaldē ir pradējo žiurēti į viską iš juokingos pusēs. Ji nuējo pernakvoti pas vieną savo draugę, palikdama savo gyvenimą juokingam garbintojui.

— Ant rytojaus ji sugrįžo namon, tikēdama, kad kvailas išmislas pasibaigē. Bet garbintojas visgi sedējo jos kambaryj.

— Na, malonus pone, to jau per daug. Dagi nežinau kaip žiurēti ant jusų pasielgimo: laikyti už beprotystę, ar už begēdystę? Jus išvejate manę iš mano gyvenimo, užtraukiate ant manęs apkalbas, o labiausiai, kad manę erzinate ir per tai aš pastojau jau nerviška. Meldžiu jus tuojaus išeiti, jeigu nenorite, kad aš ištikro užpykčiau.

— Jus užmiršote, ką aš jums pasakiau: mano noras čia numirti yra neperkeičiamas.

— Malonus pone, mirkite nors tuojaus, jeigu jus ištikro užsimanēti: netoli nuo čia teka upē. Bet iš mano kambario labai prašau tuojaus išeiti.

— Labai gailiuosi, kad jus pykinu, bet.... aš užsimaniau mirti tik čia.

— Tai mirkitē jau greičiau. Tai prašau, perpiaukite sau gerklę, jeigu teisybē, kad norite patekti į užmiršties viešpatystę. Štai duodu jums peiliuką.

— Ačiu jums už maloningą patarnavimą. Bet aš visgi mislijų mirti ant šitos minkštos kedēs ramiai, palengva.

Drebēdama iš piktumo, Katrē išbēgo iš kambario.

— Tai beprotis — suriko ji. — Iš tikro reikētų pašaukti policiją.

Bet ji pasistēngē greitai nusiraminti.

— Badas visgi jį ant galo išvys.

Ir per visą tą dieną ji daugiau apie tai nēmislijo. Bet kada ant rytojaus vēl išgirdo, kad jis vis dar sēdi jos kambaryj, ją apēmē neramumas: tas rodēsi jau ne juokai. Perpietēj ji vēl užējo pas naują Ugolino. Garbintojas pusiau gulējo ant sofos, išbalęs, atlošęs galvą į paduškā. Vargšas jau dvi dieni nieko nevalgē. Tojē liudna regykla uždegē gražią našlę, tai vēl apēmē ją šalčiu.

— Prisiekiu dievui ir visiems šventiems, brangus drauge, tas visas darbas yra kvailas. Na, gana! Paliaukite kvailioti! Ko gi iš tikro jus norite?

— Poni, jus žinote, ko aš noriu — vos suprantamai pramurmējo kankinys.

Paskui jis nusikreipē ir užmerkē akis, lyg rodydams, kad daugiau ne gali kalbēti ir pakęsti šviesos.

Katrē nežinojo ką daryti. Kągi daryti su tuom bepročiu? Kaip jį priversti atsisakyti nuo noro paversti jos kambarį į numirēlių krautuvę? Ji išējo, bet akys jos buvo šlapios.

Trečią dieną ji jau ne galējo pergalēti baimēs. Ji pati atnešē jam stiklą buljono.

— Mielas drauge, pertraukite, dēl dievo, tą baisų užsimanymą. Išgerkite truputį sriubos. Aš pati ją išviriau ir ji jums ištikro patiks. Pabandykite!

Pagunda buvo didelē. Bet nelaimingas garbintojas jau neturējo pajiegų pasikrutyti. Akįs jo giliai įpuolē, veidas pagelto ir subliuško ir akyse žērējo kokia ten jau nežemiška šviesa, bent teip rodēsi Katrei.

Bet jis ją pertikrino, jog ištikro nori numirti, kadangi nedasilytējo sriubos.

Užstojo jau ketvirta diena ir vis dar nē viena pusē ne sutiko pasiduoti. Budas apgulimo tvirtynēs buvo nepaprastas: badavo ne tvirtynēs garnizonas, bet priešas, tikēdamas badavimu priversti tvirtynę pasiduoti.

Katrē stovējo arti išgasčio. Garbintojas vos kvēpavo. Ką daryt, kad išgelbēti beprotį nuo jo paties? Užvilkimas galējo liudnai pasibaigti, o pasiaukavęs garbintojas galējo mirti jos miegbutyj.

Koks skaudalas pakils, kada visi dažinos, kad dēl jos žiaurumo, jos akyse, palengva, pasimirē dar jaunas žmogus ir dagi gražus jaunas vyras; kad jis buvo gražus, ji to negalējo užginti. Ir iki paskutinei valandai gyvasties ją kankįs persitikrinimas, kad ji nenorējo jam padēti, nors jis kankinosi per keturias dienas.

Čia jai užējo ant mislies, kad tas, kuris dēl meilēs užsimanē teip baisiai užbaigti gyvastį, be abejonēs turi milžinišką valią ir kad tas pats pasielgimas parodo, kaip karštai jis myli..... Ir dar kartą įējo ji į kambarį su sriubos torielka.

— Mano brangus, aš vēl jums atnešiau sriubą. Gal jus jau negalite jos valgyti. Tai palaukite, aš jus papenēsiu.

Nelaimingas negalējo jau kalbēti. Bet ženklu atmetē patarnavimą mielaširdingos samaritonēs.

— Bet aš meldžiu — persigandusi suriko ji. — Aš nenoriu, kad jus mirtumēte.

Alkanasis silpnai patraukē pečiais. Rodēsi, jis norējo pasakyti:

— Jus jau žinote mano nusprendimą.

Katrē sēdo šalia ant sofos, paēmē jo nuleistą ranką ir paglostē ją.

— Na, nusiraminkite, mano brangus ir paklausykite manęs!

Garbintojas su sunkumu iššaukē nusišypsojimą ant savo atšalusių lupų.

— Gerai.... tai klausykite!.... Klausykite, ką aš jums pasakysiu .... Aš.... aš.... teisingai sakant, aš jus myliu.... — Ir su tais žodžiais ji puolē ant krutinēs ir savo karštoms lupoms prilipo prie jo lupų. Patžudys tuojaus pajuto priplaukimą pajiegų ir karštai atsakē ant pabučiavimo pergalētos, pagriebē torielką su sriuba ir karštai srēbti pradējo.

— Da viena diena, mano laimē — pasakē jis paskui — da dvi, trįs valandos, o jau nē butų pagelbējęs nē pabučiavimas. Bučiau jau aš toj šalyj, kur nēra ne kentējimų, nē liudnumo.

Į sanvaitę laiko jis su visu pasitaisē, o po dviejų jie buvo jau sužieduotiniais....

Užbaigdams šitą istoriją, aš daleidžiu sau padaryti patēmijimą: jeigu manę likimas priverstų tokiu jau budu vesti apgulimą moteries širdies, aš įsidēčiau į kišenių porą šmotų čekoliados, arba dešrų.

Ant nuraminimo jauslių skaitytojų, aš turiu išduoti paslaptį ir prisipažinti, kad ir ansai Katrēs garbintojas padarē tą patį.

Nauji iszradimai.

‡ Laikraščiai paduoda, buk japoniškas kapitonas Oda išrado prietaisą, su kuria galima išardyti cielą laivynę nuo pusēs viorsto. Jis padirbo jau 15 valčių su savo prietaisa ir jos bus sunaudotos dabartinēj karēj; dirbdina valčių dar daugiau ir jos bus išsiųstos daboti atplaukiančą iš Europos maskolišką karišką laivynę: viena dalis stovēs prie Behringo jurių siaurumos, kita prie salos Formozos; kokiu keliu todēl ne plauktų maskoliški laivai, jie ant savo kelio turi patikti paskirtas ardymui laivų japoniškas valtis.

‡ Dr. Litlefield iš Anderson, Ind., giriasi per laikraščius, jog jam iš chemiškų sudētinių pasisekē sutverti gyvą vabalą, panašų į mažą blusą. Jeigu tai nebutų amerikoniškas humbugas, butų tai iš tikro labai svarbus išradimas.

Vietines Žinios.

— Ateinančią nedēlios dieną, apiekoj Dr. Graičuno, ant kertēs 18 ir Union st., 8 val. vakare, atsibus susirinkimas ,,Aušros'' D-tēs, ant kurio užprašomi visi prijaučianti musų mokslaeiviams.

— Pereitos subatos naktyj, į saliuną Domininko Dalano, pn. 1082 West Lake st., atējo du plēšikai; su revolveriais rankoj suvaldē svečius ir pareikalavo pinigų iš kasos. Kadangi šinkorius ne paklausē, gavo kulką į koją. Plēšikai ištuštino kasą ir su pinigais išsinešdino. Saliune tąsyk buvo šeši svečiai, bet iš jų nieks nedryso pasipriešinti plēšikams.

— Sveikatos užveizda ant ežero parengē trįs maudymosi įtaisas miesto beturčiams: vieną ties 25 st., antrą ties 79, o trečią ties Oakdale av. Įtaisose yra atskiros vietos vyrams ir moterims.

— Ant kertēs Wade st. ir Elston av. susimušē elektriškas karas su skersai šēnių važiuojančiu vežimu. Prie to Ona Bluman likosi nuo pliatformos numesta ant ulyčios ir pavojingai, gal mirtinai sužeista.

— Namuose pn. 3834 State st. 75 mutų prezidentas Brush Son & Wogh Co., Danielius Brush, mušdamas su savo draugu biliardo kulkas, staiga puolē ant žemēs. Kada atējo pašauktas daktaras, jau senelis buvo negyvas.

— 4 d. liepos perējo Chicagoj be teip didelių šaudymų, kaip tai budavo kitais metais, barškējimo vienog visgi netruko iki vēlybai nakčiai. Kaip kitais metais, ne truksta ir šįmet sužeistų. Ypač ugnagesiai turējo darbo gesindami besilinksminančių užkrēstą ugnį. Gaisrų buvo diktai.

Draugysczių Reikalai

Lietuviszkas Pikninkas.

Chicago. Dr-te Szv. Kazimiero Kar. tures savo pikninka nedelioj, 10 Liepos, darže Bergmans Grove, Riverside, Ill. Prasides 9 val. ryto. Inženga vyrui su moteria 25c. Bergmans Grove daržas yra gerai parengtas, daug medžiu, gražus takai, didele szokiams platforma, grajys gera muzika, ir bus daugybe visokiu kitu zabovu. Todel visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kvieczia atsilankyti. Imkite virszutini Metropalitan geležinkeli iki La Grange streetkariu ir tie davež iki parkui. Visus užpraszo atsilankyti Komitetas.

Ant szio pikninko Draugyste parsamdys restauracija. Kas nori nusamdyti tegul del nusamdymo pirm laiko atsiszaukia pas Kaz. Gasilioni, 724 W. 21 st. (7—8)

Chicago. Dr-te Chicagos Lietuviszku Kriaucziu tures savo menesini susirinkima subatoj, 16 liepos, 7:30 val. vakare, Levickio saleje, 637 S. Union st. ant kurio užkvieczia visus Chicagos lietuviszkus kriauczius susirinkti prie apsvarstymo svarbiu dalyku ir prie prisiraszymo prie Dr-tes pakol instojimas pigus.
V. Vabalas prez. 3320 Auburn av.
A. Žimonth sekr. 705 S. Jefferson st.
(7—15)

Chicago. Dr-te Liuosybes tures savo baliu nedelioj, 25 rugsejo, 1904, Freiheit Turner saleje, 3417 S.Halsted st. terp 34 ir 35 ul. todel meldžia visu kitu draugysczių ir kliubu nedaryti toje dienoje baliu ne teatru, idant vieni kitiems neužkenktumē.
Komitetas.

4-tas Pikninkas.

Chicago. Dr-te Szv. Antano isz Padvos tures savo 4-ta metini Pikninka nedelioj, 17 liepos, darže Bergman's Grove, Riverside, Ill. Prasides 9 val. ryto. Inženga vyrui su motere 25c. Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia kuoskaitlingiausiai susirinkti, o busite visi kuogražiausiai priimti. Pikninkas bus parengtas kuoiszkilmingiausiai. Imkite 12 ul. streetkarius iki 52 ave. isz ten La Grange karus kurie davež iki daržui. Arba imkite Metropolitan elevatori iki 48 av. ir tada La Grandge streetkari iki daržui.
(7—15) Komitetas.

Chicago. Teatraliszka Dr-te D. L. K. Keistuczio, kuri susitvere 27 vasario, 1904, padare ant tulo laiko pigu naujiems sanariams instojima, tik 50c. ir 25c. menesiniu mokescziu. Tas pigus instojimas pasilieka tiktai iki ateinancziam susisirinkimui, kuris bus laikytas 31 liepos, 3 val. po pietu, Jos Kowarskio saleje, 1193 S. Oakley av., po sziam susirinkimui instojimas taps pakeltas. Taigi lietuviai kurie norite pristoti prie szios Dr-tes už pigu instojima, tai pasirupinkite buti ant szio susirinkimo ir prisiraszyti, nes paskiau instojimo mokestis taps pakelta pagal sanario metus. Ant szio susirinkimo užkvieczia visus.
(7—29) Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo szvogerkos, Onos Szuszaites, Kauno gub., Telsziu pav., Varniu vol., Lukes parap., kaimo Giriszkiu, svarbus reikalas. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Anton Melnikovicz,
P. O. Box 75, Woodmere, Mich.
(7—15)

Pajieszkau Juozapo Gedvilos 4½ pedu augszto, storas, atlaszus, bulnios burnos, smailios nosies, rusvos ceros, gelsvu trumpai nukirptu plauku, melynu akiu, virszutine lupa siaura, tankiai kosi, vilki juodmargiu kotu. Jis 15 d. sejos nugriebe mano $30.00 ir iszbego. Kas ji kur užtemysite duokite man žine.
Kasparas Kiszkis,
90 4th st., So. Boston, Mass.

Pajieszkau Mikolo Janeliuno, Juozo, Prano ir Alijoszias Rimkevicziu, isz kaimo Vasziszkiu, Jezno vol. Vilniaus gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Jurgis Kondrotas,
Box 9, Seanor, Pa.

Pajieszkau savo draugu: Domininko Szeirio, isz miestelio Muravievo, Kauno gub., ir Arthuro Krembergo isz Kurlandijos, Alt Auts vol. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Jonas Mažeika,
Box 11, Steger, Ill.

Pajieszkau Juozapo Orento, Suvalku gub., Naumiesczio pav., Zypliu gm., kaimo Kupriu. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Ant. Zokitis,
Box 28, South Windsor, Conn.

Pajieskau Vinco Szimkaus, ir jo paczios Onos, Suvalku gub., Marijampoles pavieto, Garlevos parap., kaimo Freidutes, gyveno Brazilijoj, turiu svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Sim. Judeika,
c/o Jagodzinski Springvalley, Ill.

Pajieszkau Povilo Alubio, Suvalku gub., Vižainio par., dirba kur mainose. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:
Vincenta Chmielevska,
423 Vine st., Philadelphia, Pa.
(7—15)

Vargamistra neseniai isz Lietuvos atkeleves, turintis gera balsa ir mokantis vesti chora ant 4 balsu pajieszko vietos. Adresas.
Jonas Starcevicz,
3104 Richmond st., Philadelphia, Pa.

Pigiai ant pardavimo gera groserne ir bucerne lietuviu ir lenku apgyventoje vietoje, arti miesto Brooklyn, N.Y. Savininkas turi kita bizni todel szi tur parduoti.
Mat. Vedeika,
Clinton av. arti Clermont, Maspeth, N.Y.
(7—15)

Pigei ant pardavimo saliunas, labai geroj vietoj lietuviu apgyventoje, biznis nuo seniai iszdirbtas. Atsiszaukite pas.
T. Podlaski,
668 Milwaukee av., Chicago, Ill.

Ant pardavimo du dideli namai ant Auburn ave. ir 35-tos ul. Dasižinokite ,,Lietuvos'' redakcijoj.

Pigiai ant pardavimo pirmos kliasos barberne, geroje vietoje, ir gerai iszdirbtas biznis. Adresuokite:
J. Miller,
423 Vine st., Philadelphia, Pa.
(7—15)

Pigiai ant pardavimo gera bucerne lietuviu apgyventoje vietoje, biznis nuo seniai iszdirbtas. Gali pirkti tik pati bizni, arba ir su namu. Dasižinokite pas
Frank Palioni,
1120 S. Leavitt st., Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo geras saliunas vietoje lietuviu ir lenku apgyventoje, terp dvieju bažnyczių, biznis nuo seniai iszdirbtas. Savininkas tur važiuoti in kraju paimti palaikus po mirusiam dedei kunigui, todel bizni nori parduoti kad ir pigiai.
Jos Paleckis,
3216 S. Morgan st., Chicago, Ill.
(7—15)

Pigiai ant pardavimo gera barberne labai geroje vietoje lietuviu ir lenku apgyventoje. Savininkas iszvažiuoja in kraju. Dasižinokite ,,Lietuvos'' redakcijoj, (7—15)

Pigiai ant pardavimo gera duokepinyczia su visomis reikalingomis intaisomis, geroje lietuviu apgyventoje vietoje, parsiduoda isz priežasties savininko moters ligos. Dasižinokite pn. 3454 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Nemiga.

Antoni Lypcan, Lattimer Mines, Pa. kankinosi nemiga, bet galop atsitiko vaistą, kurį jis ir kitiems velyjo. ,,Visiems kenčiantiems nemigą iš priežasties pagadinto pilvo, velyju gerti Trinerio Amerikonišką Elixirą Kartojo Vyno. Per keturis metus kankinausi pilvo liga ir nemiga, negalējau valgyti nē gerti, jokios gyduolēs manęs negelbējo pakol ne pradējau gerti Trinerio Amerikonišką Elixirą Kartojo Vyno. Dabar tik persitikrinau kad Trinerio Amerikoniškas Elixiras Kartojo Vyno yra vienatiniu šiose ligose vaistu. Vynas yra geriausiu vaistu ant sustiprinimo silpno pilvo, sustiprintas pilvas įstengs priimti maistą ir jį sužlebčioti, o maistas gerai sužlebčiotas duos pajiegą visam kunui, duos naują kraują, sutvirtins muskulus, smegenis ir visus kuno organus, teip kad žmogus jausis kaipo naujai gimęs. Šis vaistas yra darytas iš gryno vyno ir inportuotų žolelių. Ant pardavimo visose aptiekose ir pas patį fabrikantą, Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

†

South Manchester, Conn. Berželio 18 d., 3. val. po pietu pasimire 45 metu Kazimiera Raukiene, (po pirmu vyru Matuleviczienė) palikdama didžiauseme nuliudime vyra su 6 vaikais, jauniause 7 o vyriause 20 metu. Velione paejo isz Kauno gub., Sziauliu pav., Grinkiszkes parap., kaimo Meiliszkiu. Palaidota tapo ant airiu katalikiszku Szv. Pranciszkaus kapiniu, Hartford, Conn. su visoms bažnytinems ceremonijoms. Ant laidotuviu lietuviu nedaug dalyvavo isz priežasties tolimu kapiniu, mat velione dar gyva budama reikalavo, kad jos kuna palaidotu Hartforde, Conn. Norinti daugiau dasižinoti apie miruse, raszykite ant adreso:

Miss J. Matulevicziute,
Box 998, So. Manchester, Conn.

Grand Opening.

Atidares nauja saliuna darau inkurtuviu baliu, subatoj ir nedelioj, 9 ir 10 liepos, ant kurio grajys gera muzika ir visi susirinkę gales gerai pasilinksminti. Todel visus aplinkinius ir pažystamus kvieczia atsilankyti.

Jonas Latvys,
613 S. Canal st., Chicago, Ill.

„AUSZROS" Dr-tes fondas, besimokinancziai lietuviszkai jaunuomenei.

Buvo	$638.00
Per Antano Blužo varduves, S. Glastonbury, Conn:	
Antanas Blužas	.50
Juoz. Rauh.	.10
Juoz. Czielis	.25
Fran. Szilgauckas	.25
Jur. Filipauskas	.25
Ant. Filipauskas	.10
Jon. Szpilius	.10
Jul. Szimeliunas	.25
Fort. Žalis	.25
Just. Karvojus	.25
Mik. Urbonas	.10
Juoz. Brazauskas	.25
Stefanija Paszkevicziute	.10
Ant. Milius	.25
Ant Brazaitis	.25
Jon. Brazauskas	.15
Tam. Filipauskas	.25
	3.65
	$641.65

Reikalingas „barkeeperis" gerai suprantantis savo darba ir sznekantis lietuviszkai ir lenkiszkai. Dasižinokite „Lietuvos" redakcijoj.

Reikalinga mergina prie duonkepinyczios sztoro ir kuknios darbo. $4.00 ant nedelios, boardas ir ruimas. Atsiszaukti po nr. 3454 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Reikalingas partneris lietuvys, mokantis gerai lietuviszkai, ruskai ir lenkiszkai raszyti ir skaityti. Adresuokite

F. J. Mockeviczia,
R. R. & Steamship T. Agent,
(7—15) Boston, Mass.

Gromatoms Popieros.

Isz tikro gražiausias gromatoms popieros, kurias tiktai galima gauti visur. Tuzinas 25c., imant daugiau — pigiau. Užlaikau krautuve visokiu lietuviszku knygu, abrozeliu, pavinczevoniu ir visus lietuviszkus laikrasczius, Amerikos ir Europos ir priima už juos prenumerata.

A. Gendrolius,
116 Boven st., So. Boston, Mass.
(7—29)

Naujausios Knygos.

35 Gyvenimo Vaizdeliai susidedanti iš aštuoniu sekančiu gražiu pasakaičiu: Atsisveikinimas; — Vagis; — Kas kaltas; — Gatves vaikai; — Paparčio žiedas; — Miško sargas; — Signalas; — Keleivis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 99..15c

43 Pasakos iš gyvenimo lietuvišku Veliu bei Velniu, surinktos D-ro J. Basanavičiaus, 470 puslap., Chicago, Ill. 1903 m. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražiu pasaku: apie roju (dangu), čyšču, pekla; apie giltine, mara, kelera, apie dvases (dušias), velnius, iu vaidinimasi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje kalboje kokioje buvo pasakotos Kauno gub, pagal kauniečiu kalba, Suvalku gub. pagal suvalkiečiu kalba, Prusu Lietuvoje pagal Prusu lietuviu kalba, Dzukijoj pagal dzuku kalba ir tt. Kas megsta gražias pasakas, tegul nusiperka šia knyga. Preke neapdar....$2.00
Apdarytos....$2.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Dalis I. Surinko Dr. J. Basanavičius, Chicago, Ill., 1903 m., pusl. 280. Čia telpa 141 labai gražiu, juokingu ir žingeidžiu pasaku. Kas šita knyga tures, tam geru ir gražiu pasaku niekados netruks. Preke neapdarytos....$1.50
Apdaryta....$2.00

71 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Dalis II. Surinko Dr. J. Basanavičius, Chicago, Ill. 1903 pusl. 330. Telpa čia 206 gražiu, žingeidžiu ir juokingu pasaku, bovyjančiu kiekviena skaitytoja ir klausytoja....$1.50
Apdaryta....$2.00

114 Ponas ir Bernas, Chicago, Ill. 1904 pusl. 64. Apysakaite L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolišku kaimiečiu; žingeidi norinčiam susipažinti su buviu ir saniygoms gyvenimo maskolišku kaimiečiu; ji verčia skaitytoja jausti drauge su prislegtais vargu žmonemis....15c

124 Robinsonas Kruzius. Graži ir morališka pasaka. Antra pertaisita laida. Chicago, Ill. 1903 pusl. 83....25c

210 Dede atvažiava. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 62. Šita komedija buvo kelis kartus lošta lietuviškos draugystes Peterburge, Maskolijoje. Ji yra maskoliškos valdžios cenzuruota ir todel ja galima ir į Lietuva parsiusti, Maskolijos valdžia jos parsiuntimo nedraudžia....20c

215 Geriaus veliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. Šita knygute teip kaip ir No. 210 yra Maskolijos cenzuros daleista ir gali buti Lietuvon siunčiama....15c

331 Žile galvon — velnias vuodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkiška sutaise M. P-is, Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. Šita knygute teip kaip ir No. 210 yra Maskolijos cenzuros daleista ir todel gali buti Lietuvon siunčiama. 10c

507 Gamtos Istorija, pagal Povila Bert, verte Dr. A. Bacevičia, spauda „Lietuvos," Chicago, Ill. 1903, pusl. 209. Knygele su daugeliu paveikslėliu: gyvuliu, vabalu, žuviu, žmoniu, medžiu ir akmenu, trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istorija, ypač tuos dalykus, kuriu žmones nuolatai žiuri, bet ju gerai nesupranta....50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip iš ju naudotis. Pagal Bitnera sutaise Szernas, Chicago, Ill. 1904 pusl. 228. Svarbios mokslišeos vertes knyga, su daugybe paveikslu yvairiu mašneriju ir kitokiu prietaisu ant išnaudojimo gamtoms pajiegu....50c

569 Svieto pabaiga. Iš rusiško verte Pr. Siulelis. Chicago, Ill., 1902, pusl. 31. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga tegul perskaito šia knygele....10c

630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlandta paraše Šernas. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musu pasaules žmoniu veisles. Ji parodo visu viešpatysčiu, visu žemes kraštu ir net mažiausiu salelių žmonis ir ju paveikslus. Apraško ju kilmes parva, tikejima, papročius, užsiemima ir abelnai viska. Iš patilpusiu paveikslu matysite žmoniu gražiu, prastu ir biauriu, tulu visas kunas plaukais apželes, veidas į bezdžiones panašus. Raštas šventas sako: „Sutvere Dievas žmogu ant abrozo ir paveikslo savo," bet pažveigus į tulu žmoniu veisliu veidus, matome dideli nevienoduma, tada nežine kurie iš ju yra panašus paveikslui Dievo. Kas nori pilnai pažinti žmoniu istorija tegul perskaito šia knyga. Preke neapdarytos....$2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose....$2.50

669 Kaip žmogus gyveno, ant žemes? Paraše S. M. Išleido T. M. D. pusl. 47. Chicago, Ill. Knygute aprašo visa žmogaus gyvenima ant žemes nuo pat jo atsiradimo iki pasiekimo civilizacijos. 25 paveikslėliai parodo senoves žmoniu vartotus akmeninius irankius, namus ir tt....10c

856 Aukos Kares Dievui. Paraše, Jonas Gražys Chicago, Ill., 1902, pusl. 40. Ši knygele aprašo kokios kada kares buvo, kas buvo ju priežastis, kiek jos kaštavo, kiek biedes žmonems padare ir daro, ir kas į jas žmonija stume....10c

971 Užmušimas caro Aleksandro II. Paraše Jonas Gražys. Išleido Susiv. Liet. Laisv. Chicago, Ill., 1903, pusl. 38. Knygute aprašo kilima ir lankstymasi revoliucijiško judejimo Rosijoj, kova su carizmu ir, kaipo pasekme tos kovos, užmušima minetojo caro....15c

1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbu. Sutaise Antanas Lalis. Chicago, Ill., 1902, pusl. 390. Yra tai pirmoji dalis lietuviškai-angliško žodyno. (Antroji dalis, angliškai-lietuviška dar spaudoje). Yra tai didžiausias ir geriausias žodynas iš visu lygšiol išleistu lietuviškai-angliško žodynu. Rasite jame visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškoje kalboje, kiekvienas žodis pažanklintas kursivoms litaroms prie kokio jis gramatikos skyriaus priguli. Knyga 6x9 colius didumo. Kietuose gražaus melyno audimo apdaruose, ant nugaros išspausta sidabrinemis litaromis jos titulas....$3.00

1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaise F. J., lietuviškai verte J. Laukis. Chicago, Ill., 1903, pusl. 262. Yra tai išaiškinimas monu darymo. Dabar jau su monu knygomis nieks lietuviu neprigaudines, nes nusipirke šia knyga atrasite joje visas monu ir burtu paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybes ir budai ju darymo....50c

65 Karalius Apysaka, Dievas ir Karaliai, Evaldo pasaka. Isleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 16...10c

071 Lietuviszkos Pasakos Yvairios. Dalis III. Surinko D-ras J. Basanaviczius. Chicago, Ill. 1904 m. Czia telpa 202 labai gražiu ir juokingu pasaku. Kas nori gražiu ir juokingu pasaku, tegul nusiperka viena kuria isz virsz paminetu 3 knygu I, II ar III dali, o tures per visa savo amžiu neisasemema pasaku skarba. Kožna dalis arba knyga po....$1.50
Apdaryta....$1.75

X71 Lietuviu aszaros, tris vaizdeliai isz Lietuvos gyvenimo. Tilžeje 1903, pusl. 23. Labai graži pasakaite..10c

115 Prie dvaro. Parasze Žemaite. Tilžeje 1903, pusl. 47. Graži pasaka.20c

176 Vaidyla, originaliszka novele. Graži apysaka apie senoves lietuvius, stabmeldiszkus kunigus ir ju dievus....15

301 Sofoklis Antigona. Tragedija te atruf. Tilžeje 1903, pusl. 39....30c

360 Davatku Gadzinkos ir szeip linksmos dainos, surenge Liepukas. Antra laida. Bitenai 1903, pusl. 48. Gražios ir labai juokingos dainos.15c

365 Eiles Pranciszkaus Vaiczaiczio (Sekupasakos). Iszleido T. M. D. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 165. Czia telpa su virsz 100 labai gražiu dainu....50c

380 Girtuokliu Gadzinkos ir kitos apie girtuoklyste dainos. Surenge Pamazginietis. Bitenai 1903, pusl. 48. Labai juokingos dainos....15c

626 Dvideszimtmetines „Auszros" sukaktuves, Tilžeje 1903, pusl. 62. Istorija inkurimo ir gyvenimo laikraszczio „Auszros" iszeidinejusios Prusuose nuo 1883 m....40c

1042 Kas ir kiek gali pirkti žemes Lietuvoje. Tilžeje 1903, pusl. 33....10c

Pinigus siuskite ant adreso:
A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

Dr. O. C. Heine
DENTISTAS.

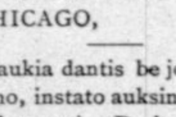

OFFISAS:
Kerte 31-mos ir So. Halsted ulyczio.
Gyvenimas viršui Aptiekos.
CHICAGO, ILL.

Traukia dantis be jokio skaudėjimo, instato auksinius, ar kokius kas nori. Darbą savo gvarantuoja.

Ant 17 Akmenu Railroad Laikrodelis

Patentuotas regulatorius, ausuke užsukamas ir užstatomas, vyriszkas ar moteriszkas, 18 karato AUKSU PLEITYTAS, dvejais hunting lukasztais, gražiai iszmargintais. Gerai laika laiko, ypatingai tinka geležinkelio darbininkams kurie reikalauja gero laikrodelio. Gvarantuotas ant 20 metu. Per szia 60 dienu mes siunsime szi laikrodeli kiekvienam kurs mums prisiuns savo adresa už $5.75 C. O. D. Po apžiurejimui, jei patinka užmokek expresui $5.75 ir kasztus atvežimo ir paimk laikrodeli, jei netinka neimk ir nemokek ne cento. Savo sztoruose uz toki pat laikrodeli mokesi $35 14K aoksu pleitytas lenciugelis dykai su kiekvienu laikrodeliu.

Excelsior Wactch House,
666 Lees Bldg., Chicago Ill.

ARMONIKAS ir LAIKRODĖLIUS parduodam už numažintą prekę, del šito laikraščio skaitytojų. Buk atsargus pirgdamas laikrodėlį nuo svetimtaučių. Lietuviai pas savą!

Jeigu dar neturi mano kataliogo, tai rašyk šendien prisiųsdamas savo adresą ir už 2 ct. markę, o męs prisiųsime gražų lietuvišką armonikų k a t a l i o g ą dykai, kuriame rasite visokių muzikališkų instrumentų ir l a i k r o d e l i ų prekęs.

Adresuokite teip:
M. J. DAMIJONAITIS
3108 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Lietuviszka Banka.
(Uždeta 1888 mete.)

Siuncziam pinigus greitai ir saugiai in visas dalis svieto. Parduodame Laivakortes ant greicziausiu laivu. Paczto Sta. No. 8.

S. Mack,
212 First St., Elizabeth, N. J

Silpni Vyrai.

Visiems reikalaujantiems daktariškos pagelbos pasiunsiu garsaus daktaro receptą dykai. Ne C. O. D., ne apgavingus gydymo sampelius. Perskaityk šį apgarsinimą.

Šis yra parašytas dėl vyrų, turinčių sugriantą sistemą per išdykumą savo jaunų dienų. Klausyk mano rodos. Perstok gydęsis su "sempelinėmis" gyduolėms, elektriškais diržais, "speciališkoms" patentuotoms gyduolėms ir kitokiomis apgavystėmis. Diržas negali tevęs išgydyti, o nuolatinis gėrymas ar valgymas visokių medicinų sugadins tau vidurius, užnuodys tavo sistemą teip, kad liga stosis neišgydoma.

Keletą metų aš kentėjau liga jaunistės klaidų: ouvau nerviškas, turėjau naktinius nubėgimus, varicocelę, stoką vyriškumo, silpną pomietį, stoką gyvumo, ambicijos ir drąsos, jaučiau sunkenybę, sumažėjimą lytiškų dalių ir tt. Mėginau gydytis viskuom kas tik ką rodyjo, bet vieton geryn, sveikata ėjo blogyn. Ant galo buvau priverstas keliauti į Europą ir klausti rodos geresnio daktaro, kuris mane ir pagydė. Receptus to garsaus daktaro, kuriais aš pasigydžiau turiu ir šiądien savo rankose, nes žinau kaip tai sunku buvo pasigydyti, todėl aš pasiryžau ir kitus pagelbėti tokioms ligoms sergančius. Kas pas manę atsišauks per laišką, aš kožnam pasiunsiu dykai kopiją to garsaus recepto uždarytoje gromatoje drauge su reikalingais pamokinimais kaip gydytis. Receptas bus parašytas teip aiškiai, kad pagal jį kiekvienas geresnis aptiekorius gyduoles sutaisys. Paklausyk mano rodos, o pamatysi kad visiškai išsigydysi.

Nepalaikyk manes už tokį šarlataną kaip kad tie, ką siulo gydymą dykai, diržus dykai, rodas dykai kaipo meškerę ant sugavimo žuvių — kad paskui iš jų pinigus vilioti už netikusias ir pavojingas medicinas siunstomas C.O.D. Aš nieko nesiunčiu C.O.D. neturiu nieko parduoti; vardą gi tavo užlaikysiu slaptoje. Jeigu mane atrasi netelsingu, turi tiesą šiame pačiame laikraštyje apgarsinti mane apgaviku. Už mano klapatą, aš paprašysiu tik 50c tada, kada išsigydysi. Daugiau nieko nereikalauju ir neprašau kad man siunstum pinigus pirmiau pakol visiškai neišsigydysi. Rašyk man siądien, nes gal šis apgarsinimas kitu syk jau nebus šiame laikraštyje.

Atmink kad tu gauni receptą ir visus reikalingus pamokinimus dykai ir nereikalauji nieko mokėti pakol visiškai neišsigydai, tada užmokėsi man 50c. Adresuok:

C. Bentston, P.H.Box 655, CHICAGO, ILL.

Reikalaujame vyru ir moteru

Kenczianczlu kokia nors nesveikata ar gyvenime nepasisekima, kad prisiustu mumis savo varda ir adresa, o mes prisiusime paslaptis (sekretus), su kuriais visus skausmus, ligas ir nelaimes praszalinsite. **Nesiuskite pinigu,** tiktai savo varda ir adresa. Pasakykite ir savo draugams apie szi apgarsinima, o tuom padarysite jiems didele geradejyste. Raszykite tuojaus ant adreso:

Tatra Madical Institute,
747 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

[Laboratory 313 Bedford Ave.]
Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

Plauku Slinkimas.

Pikiszanos, niežulys, priesziaikinis plikimas ir visas galvos odos ligos tampa iszgydytos. Ataugimimą plauku gvarantuojame. Roda dykai.

Drs. J. M. Brundza
Scalp and Hair Specialist
New York & Brooklyn, U. S. A.

Raulai kurtu begi? Nugi pas PiatraSzleki nes labai isztroszkes, o pas ji galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska oczisczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ilgiau su tamista kalbeti negaliu. Lik sveikas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia sale del veseliu ir mitingu ir paklauso kiekvieno, o ypacz už tlumocziu susikalbeti angliszkai. Ateikite pas mane, o asz jum patarnausiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvyne.

Petras Szlakis,
3321 Auburn av., Chicago, Ill.
(Tarpe 33-ios ul. ir 33-io Pl.)
Telephonas Root 21.

Gauk szinos grazius daiktus dykai.

Vaikinams, merginoms ir kiekvienam prisiusime DYKAI, apmokesime paczta ir pavierysime 24 artikuliukus bižuterijos, kuriuos KIEKVIENS PAMATES PIRKS. Pardaves juos po 10c. kožna prisiusi mumis $2.40, o mes gave pinigus tuojaus pasiunsime tau už tavo darba DYKAI viena isz augszcziau parodytu artikulu: (1) Gražu Hamilton 22 kalibru KARABINA, (2) gražu auksinta amerikoniszkais viduriais LAIKRODELI, iszrodanti lyg auksinis gvarantuotas ant 25 metu, (3) gražia, pilno didumo MANDOLINA, (4) gražia 2 pedu augszta LIAMPA, (5) dideie ARMONIKA, (6) auksinta LAIKRODELI, (7) baksuku su 4 tuzinu auksinu PAILIU ir VARIKLIO, (8) pilna toiletiui BOXELI, (9) grino aukso ŽIEDA, (10) importuota geriausio plieno BRITVA, (11) gražu PEILI, (12) gražu 12 coliu ilga auksinta moteriszka ant kaklo LENCIUGELI su kompaseliu, (13) gražu auksinta KRYŽELI, (14) gražia sterling sidabro BRASSOLETA. Szie tavorai yra augszcziausios vertes ir duos Tamistai nora dirbti del savo uždarbio ir del musu namo, kuris yra sziame biznyje jau 15 m.

Atlas Jewelery Co., Dept. 31,
Metropolitan Block, CHICAGO.

Lietuviszkiejie Europos laikraszcziai.

Varpas politikos, literaturos ir mokslo menesinis laikrastis. Metu preke....**$1.25**

Ukininkas tautiszkai-politiszkas menesinis žmoniu laikrasztis. Metu preke....**75 centai**

Abu laikraszcziu iszeina Tilžeje (Prusu Lietuvoje) kas menuo viena karta.

Kiekvienas lietuvis, noris politiszkai apsiszviesti ir geriaus suprasti Lietuvos reikalus ir savo pareigas, noris sekti Lietuvos visumenes gyvenima, savo broliu darbus Lietuvoj ir ju kovas su caro valdžia bei jos bendrais už savo tiesas, už geresne savo ateiti, — kiekvienas paminetuose laikraszcziuose atras daug naudingu žiniu ir pamokimu.

Kas noretu parsisiuzdinti viena ar antra laikraszti, arba ir abudu kartu, te padeda raszydamas ir siuzdamas pinigus toki adresa:

M. Saunus Fabrikstr. 27 Tilsit, Ostpr. Germany.

Arba ir katrą nors isz žemiau paduotuju

M. J. Damijonaitis 3108 S. Halsted Chicago, Ill.

N. Gendrolius 116 Bowen St. So. Boston, Mass.

Asz esu seniausias specijalistas Chicagoj nuolatiniam gydyme vyriszku ir uzsenejusiu ligu.

Asz iszgydau nuodugniai kraujo užnuodyjima, reumatizma, užsenejusias paslaptingas ligas ir ligas paeinanczias nuo žagimo save ir iszdykumo; gelyma kaulu, svaigima ir skaudejima galvos, skaudejima po krutine, sanariu, nugaros ir strenu; gelima ar nepaprasta plakima szirdies, užyma ausyse ir galvoje, drebejima kraujo, pamelinavusius paakius, spuogus ant veido ar kuno, geltonas plemas ar ronas ant bei dalies kuno, puvima ar skaudejima gerkleje, užkietejima viduriu, bjaurius ir baisius sapnus, sunkuma kojose, indubusias akis, nubegima seklos laike miego ar prie nusiszlapinimo, negalejima miegoti ar valgyti, dusuly, trumpa kvepavima, niežus, skuros, inkstu, kepenu ir skilvio ligas. Jeigu esi nuolatai nuvarges ir greitai pailstantis, baugus, gedingas, nusimines, užsirupines ir nustojes vilties, jeigu lytiszkos dalys yra nusilpneje jog negali atsakanczei atlikti vyro priderysczių ir neturi vaisiaus; jeigu esi užkrestas kokia liga, turi tankiai szlapintis diena ir naktyje, tai ateik ar raszyk pas mane o asz duosiu teisinga ir tikra roda dykai.

Susiszlapinimas lovoje bemiegant yra labai inkirus kenkimas, ir daugumas nejieszko pagelbos tikedami jog negalima iszsigydyti. Asz savo tam tikrais vaistais užtikrinu iszgydyma trumpam laike.

KNYGA VISOKIU LIGU DYKAI.

Ant pareikalavimo kožnam nusiusiu dykai lietuviszka knyga apraszanczia visas vyriszkas ir paslaptingas ligas, kaip nuo ju apsisaugoti ir iszsigydyti.

Dr. B. M. ROSS 175 S. Clark St., kerte Monroe. Chicago, Ill.

Ofisas atidarytas kasdien nuo 9 iki 4. Panedelio, Seredos, Petnyczios ir Subatos vakarais nuo 6:30 iki 8. Nedeliom nuo 10 iki 1.

Serganti PASVEIKSTA.

ŽMONES PRISPAUSTI LIGOS YRA NELAIMINGI.

— Sergantis Plaučių Liga yra varginamas kosulio, yra silpnas ir negali dirbti ir padaryti sau gyvenimo.
— Dyspeptikas yra arzus ir melancholiškas.
— Sergančiam Reumatizmu gyvenimas yr neiškęstinas nuo skausmų ir dieglių, kurie jo niekuomet neapleidžia.
— Moteris, serganti silpnumu nervų ar moteriška liga negali buti gera pati ar motina.
— Vyrai, serganti nerviškai, ar lytišku nusilpnėjimu yra netinkančiais vyrais ir atgabena tik nelaimę savo šeimynoms.

Bet žmogus néra paliktas ligoje be pagelbos. Gamtoje yra vaistas nuo kožnos ligos. Yra tukstančiai, ar net šimtai tukstančių, kurie galėtų buti pilnai išgydytais iš savo ligų su mažais kaštais. Priežastis, dėl kurios laikraščiai po visą šalį rekomenduoja prof. Collinsą, yra ta: Profesoriaus Collinso vaistai, kurie buvo vartojami su neapgaunančia pasekme daugelį metų, be abejonės yra pasekmingiausiais vaistass kuomet nors siulomais ligoniams nuo visokių chroniškų ligų.

Tukstančiai tukstančių išgydymų, kuriuos jie atgabeno bėgyje dvidešimtes metų Dro Collinso praktikos ir didelis prieaugis jo praktikos metas į metą pilnai patvirtina teisingumą šito tvirtinimo. Profesoriaus Collinso gyduolės veikia pavalniai, gamtišku budu ir nepadaro jokios kliuties virinimo organams ir gali butl imami be trukdymo kasdieninio darbo. Jie stabko visokią fermentaciją maisto, kuri padaro surugimą vidurių. Žodžiu sakant, po jų įtekme žmogus pamiršta, kad jis turi pilvą ir jo apsireiškiantis smagumas padaro didelį skirtumą nuo jo pirmesniojo padėjimo.

Kožna pačta atgabena padėkavonės laiškus nuo dėkingųjų, kurie tapo išgydytais nuo šitos įkirios ligos. Čion yra keli iš šimtų kas sanvaitė gaunamų laiškų:

Mano Brangus Profesoriau Collins:—

Aš negaliu surasti žodžiu, kurie išreikštu mano dėkinguma už mylista suteikta man bėgyje mano gydymosi.

Aš sirgau liga plaučiu, sunkum kvėpavimu ir silpnais viduriais metu metus ir nors išmėginau daugybe daktaru, nė vienas negalėjo išgydyti manes, ar nors palengvint man. Bet man parašius pas jus, visai be pamatymo manes, jusu duoti vaistai išgydė mane in labai trumpa laika. Aš žinau dabar, kad jusų gydymas yra geriausias ant svieto ir aš galiu rekomenduoti jus kožnam mano vienžemiui, kadangi jusu sistema gydymo ligoniu per susirašinėjima yra visiškai tobula, jusu vaistai yra pagelbingiausi ir jusu visas apsiėjimas yra teisingas ir sanžiniškas.

Su tikra guodone,
Simanas Lazarus,
41 Front st., Reading, Pa.

Guodotins Dre Collins:—

Prieš susirašyma su jumis aš buvau ant kapo krašto. Mano vyras ir aš nužudėme vilti apie mano pasveikima Aš teip sirgau **gumbo liga** ir mano akys teip buvo skaudamos, kad aš nustojau visokios vilties gyventi ir ėjau daktaras nuo daktaro iš kuriu kožnas laikė mane už neišgydoma. Išleidus pusėtinai pinigu ir mano sveikatai einant vis blogyn, mano draugas syki parodyjo man parašyti pas jus.

Aš paklausiau jo rodos, apturėjau jusu gyduoles ir dabar esu visiškai šveika — jus atgavote dėl manes gyvasti, kuri aš maniau buvo pražuvus ir aš turiu buti dėkinga jums visa gyvenima. Kaip tik jus paėmėte mane gydyti, aš tuojaus pradėjtu jaustis geriau ir diena nuo dienos sveikau, kol ant galo visiškai išgijau. Dabar aš jaučiuosi kaip jauna mergaitė ir mano kentėjimai visi išnyko. Dieve padėk jums visuomet ir užlaikyk ant ilgo laiko dėl labo musų draugbroliu.

Jusu kuoširdingiausia,
Marė Boguar, Box 76 Cliffwood, N.J.

Brangus Prof. Dr. Collins:—

Aš jums apart padėkavonės žodžiu negaliu nieko nusiunsti už jusu teisinga ir sanžiniška gydyma,— šitie gi žodžiai yra tikri. Aš nuo daugelio girdėjau apie jusu pastebėtinus išgydymus ir dabar esiu persitikrines.

Aš sirgau **daugeliu lytišku ligu** per visa meta ir niekur negalėjau gauti palengvinimo. Mano padėjimas buvo tiesiog pasibaisėtinas, bet dabar, po paėmimui jusu vaistu, aš esiu išgydytas ir pilname valdyme mano pirmesnės sveikatos. Aš pasiunčiu jums savo paveiksla. Bukite teip geri pagarsinkite su mano laišku laikraščiuose, kuris gali buti persergėjimu ir žiburiu mano viengenčiams, kurie serga, tas gali užvesti juos rašyti pas jus aplankyti jus tuojaus ir apturėti jusu pastebėtina pagelba. Aš niekuomet negaliu užmiršti jusu mandagumo ir visuomet apie jus kalbėsiu maloniai.

Su augšta guodone,
Pranas Pajari, Box 224 Granite, Ill.

Negaišink savo laiko ir pinigų ir nenaikink savo sveikatos, išmėginčamas neišsidirbusius daktarus ir patentuotus vaistus. Jie kasdien atgabens tave arčiau grabo. Galų gale turėsi tu, po kartaus datyrimo kreiptis prie D-ro Collinso, jei norėsi pasveikti ir buti sveikas. Jis išgydo ant visados.

PROF. E. C. COLLINS. New York Medical Institute, 140 West 34-th St. NEW YORK.

Nei $1 Nereikia Moketi iki Iszgydymui.

X-SPINDULIU EGZAMINAS DYKAI!

Garsus mediškas užžiurėtojas, užbaigęs vokiškus ir amerikoniškus Universitetus, su daug metų patyrimų yra autorium, išrodinėtojum ir specialistu gydyme privatiškų, nerviškų ir užsisenėjusių ligų. Tukstančiai jaunų vyrų tapo išgelbėti nuo priešlaikinio grabo, kuriems jis sugrąžino sveikatą ir tvirtumą.

Nerviškas nusilpnėjimas. Nerviškas silpnumas, peržengimas gamtos tiesų, nustojimas gyvybės, lenkimasis draugijos, sunykimas ir tt. yra tai pasekmės sulaužymo sveikatos tiesų. Tu gal esi pirmam laipsnyje bet atmink kad artiniesi greitai prie paskutinio. Nedaleisk falšyvai begėdystei ar pasididžiavimui sutuřėti savę nuo sugryžimo prie sveikatos. Daugel vyrų neatboja apie savo padėjimą kol jau yra per vėlu.

Limpančios ligos, kaipo kraujo užnuodyjimas visokiuose laipsniuose, užkrėtimas gerklės, nosies ir kaulų, puolimas plaukų, užakimas varpos ravelio, uždegimas puslės, sutinimas lytiškų dalių yra greitai ir nuodugniai išgydomi. Mes parengėme gydymą virš minėtų kenkimų teip, kad tu netiktai patirsi greitą palengvinimą, bet visišką išgydymą.

Atmink— Mes duodame užtikrinimą išgydymo kiekvienos ligos paimtos ant gydymo. Jeigu tu negyveni Chicagoj, tai rašyk prašydamas klausymų lakšto. Tu gali but išgydytas namie, jeigu suteiksi mums gerą aprašymą savo ligos. Gyduoles sukrauname in mažas, be jokių parašų skrynutes, teip kad nieks neatkreiptų atydos kas jose yra.

Gyduoles Dykai iki Iszgyjimui.

State Medical Dispensary,

Pietvakarinis kampas State ir Van Buren gatvių,

Inejimos per 66 Van Buren gatve, ruimas 6, Chicago, Ill.

Mes užprašome visus kenčiančiu s nuo užsisenėjusių ligų, nuo kurių negalėjo išsigydyti, atsišaukti į musų gydynyčią ir pamėgyti musų NAUJA BUDA, kuris yra laikomas už neklaidingą.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po pietų; nuo 6 iki 7 vakare. Nedėlioms ir šventadieniais nuo 10 tik iki 12.

RODA DYKAI!

J. MIRAUSKIS,
3305 Auburn av., Chicago, Ill.

Turiu dideli sztora laikrodžiu, laikrodeliu, žiedu, muzikaliszku instrumentu, gražiu gromatoms popieru, marszkiniu, panczeku, kepuriu ir visokiu vasariniu apredalu. Mano prekes pigesnes kaip kitu, o tavoru turiu ikvalei ant pasirinkimo. Parduodu ant vietos ir ant reikalavimo siuncziu ir in kitus miestus. Raszykite man, o gausite kataliога dykai.

Nuo Korn-spauduku ant koju tik 10c.

Gvarantavojeme iszgydyma.

Dantu gelimo ir Skorbuto. Papuczkus nugidit. Plauku slinkima sulaikite ir sutankite ant praplikusios galvos. Pleiskanas isznaikina. Teipgi turime vaista del isznaikinimo plauku, kad barzda nereiktu skust, arba moteris turi ant apgimimo ilgus gyvaplaukius, mes esame SPECIJALISTAIS.

J. M. B. Chem, Co.
bx106 Sta. W. B'klyn-New York

Dykai! Dykai!

Gaus kiekvienas Daktarišką knygutę apie ligas vyrų, moterų ir vaikų kas prisiuns savo adresą ant adreso:

L—VA, P. O. Box 268,
MADISON SQ. N. Y.

Dykai auksinis Laikrodelis!

Mes duodame szita naujausios mados Amerikoniszkais viduriais Laikrodeli, gerai laika rodanti, visai dykai tam, kurs parduos 24 artikuliukus musu bižuterijos po 10c. kožna. Lukasztai jo iszrodo kaip laikrodžio gvarantuoto ant 25 metu. Raszyk tuojaus, o mes tuojaus prisiusime bižuterija ant pardavinejimo. Kada iszparduosi prisiusk mumis $2.40 ir gausi szi laikrodeli su lenciugeiui dykai. **Crown Supply House,**
Dep't 23, 163 Randolph st., Chicago, Ill.

Pigios Szifkortes ant Visu Laivu.

Geriausiai yra pirkti šifkortes „Lietuvos" redakcijoje, nes ji turi agenturas visų kompanijų, geriausių linijų ir visų laivų, į Europą, iš Europos ir visas šalis svieto.

Skubinkite pirkti Szifkortes pakol pigios, nes netrukus prekes vel pakils.

Dabartinės šifkorčių prekes:	Į Europą.	Iš Europ.
North German Lloyd Linija.		
Terp New Yorko ir Bremo:		
Reguliariški laivai plaukia 10 iki 12 dienų	$17.00	$34.00
Expresiniai laivai plaukia 6 iki 8 dienų	$25.00	$38.50
Terp Bremo ir Baltimorės:		
Laivai plaukia 12 iki 14 dienų	$17.00	$34.00
Hamburg American Linija.		
Terp New Yorko ir Hamburgo:		
Reguliariški laivai plaukia 10 iki 14 dienų	$17.00	$35.50
Expresiniai laivai plaukia 6 iki 8 dienų	$25.00	$38.00
Cunard Linija.		
Terp New Yorko, Bremo, Hamburgo, Rotterdamo, Amsterdamo ir Antverpo		
Laivai plaukia 6 iki 9 dienų	$17.00	$34.00
Terp New Yorko, Londono, Liverpoolio, Glasgowo ir terp Bostono		
Laivai plaukia 5 iki 8 dienų	$15.00	$17.00
Canadian Pacific R. R. Co. Linija.		
Terp Montreal, Bremo, Hamburgo, Rotterdamo ir Antverpo.		
Laivai plaukia 8 iki 10 dienų	$17.00	$34.00
Terp Mentreal, Liverpool, London ir Glasgow		
Laivai plaukia 6 iki 8 dienų	$15.00	$17.00

Virš parodytos prekēs yra tik per vandenį. Geležinkelių prekēs žemiau.

Amerikos Geležinkelis.		
Terp Chicagos ir New Yorko	$16.00	$15.00
Prusų Geležinkelis.		
Terp Tilžės ir Bremo	$5.15	$5.15
Terp Tilžės ir Hamburgo	$4.80	$4.80
Terp Tilžės ir Rotterdamo	$6.60	$6.60

Kiek kaštuoja geležinkelis terp New Yorko ir kitų miestų, klauskite mus per gromatas.

Apart čia paminėtų linijų turi dar ir kitas, kurių, dėl stokos vietos, negalime čia išskaityti. Norėdami kitų linijų, klauskite mus per gromatas.

MARJA DOWIATT

LIETUVIU DAKTARAS

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 10tos ryto.
nuo 7-tos iki 9 val. vakare.
Nedelioms tiktai nuo 8-tos iki 10-tai ryto.

Telefonas: Morgan 1382.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:- **Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

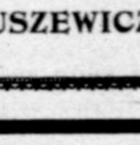

Guodotiniems Kunigams iszdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darba atlieka artistiszkai in laika.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu priderancziai atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

DOVANAI VISIEM

SERGANTIEM

KOL NEBUS ISZGYDYTI,

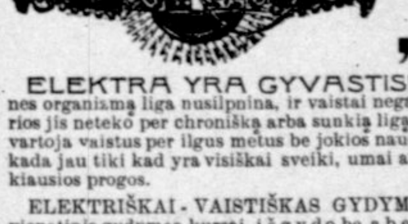

Garsus Elektros DIRŽAS

„GIANT"

ELEKTRA YRA GYVASTIS! Vienu vaistų neužtenka, nes organizmą liga nusilpnina, ir vaistai negali sugrąžinti tos pajiegos, kurios jis neteko per chronišką arba sunkią ligą. Štai delko daugelis žmonių vartoja vaistus per ilgus metus be jokios naudos, o kiti išgydyti tik vaistais, kada jau tiki kad yra visiškai sveiki, umai atkrinta į senąją ligą prie menkiausios progos.

ELEKTRIŠKAI - VAISTIŠKAS GYDYMAS (su elektra ir vaistais) yra vienatinis gydymas kursai i š g y d o be a b e j o n ė s į galimai trumpiausią laiką VISAS UŽSISENĖJUSIAS IR NAUJAS LIGAS. Parodymui, kad teip yra, mes VISIEMS sergantiems, kurie tik pas mus atsišaukia, siunčiame DOVANAI, kol jie pasveiks, savo garsų elektrišką diržą GIANT.

Kosulys, silpnumas, reumatizmas, silpnumas vidurių, dusulys, ligos pilvo, kepenų, plaučių, puslės ir širdies, nečystumas kraujo, nerviškos ligos, negalėjimas, nevaisingumas, uždegimai, karštligės, slinkimas plaukų, gonorhea, skauduliai, sifilis, niežėjimas, neregurliariškos mēnesinės, malaria, ir t. t. VIS TIEK KOKIA LIGA NEBEBUTŲ, ateik ir tegul tave peržiuri mųs specijalistai, arba jei esi toli, parašyk gerai išaiškindamas savo ligą.

Rašyk pas:

New York Specialty Co.,
52 W. 18-th St., Room 24, NEW YORK, N. Y.

MES GVARANTUOJAME KAD IŠGYDYSIME.
PRIĖMIMO valandos: kasdien nuo 11 iki 1, Subatomis nuo 10 iki 1.

D-ras A. F. Bauer
sunus garsaus prof. M. D. BAUER.

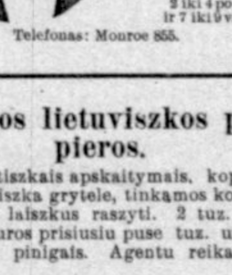

Baiges moksla Europoj ir Amerikoj, gydo visokias ligas abieju lyčiu su didele pasekme.
Ofisas ir gyvenimas
Blue Island Ave. kampas 12 ul.
Ruimai 8, 9 ir 10 Power House. Chicago, Ill.
Valandos: 10 iki 11 ryto, 2 iki 4 po pietu, ir 7 iki 9 vakare.
Telefonas: Monroe 855.

F. P. Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709
S. E. Corner LaSalle & Washington sts
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj Weda prowas kaip ciwiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 3112 S. Halsted arti 31 mos.
arti 31-mos ul. Tel. Yards 6046

Naujos lietuviszkos popieros.

Su tautiszkais apskaitymais, kopertai su lietuviszka grytele, tinkamos kožnam lietuviui laiszkus raszyti. 2 tuz. 30 c. Ant pažiuros prisiusiu puse tuz. už 10c. prisiustu pinigais. Agentu reikalauju visur.

V. J. Petkon,
303 N. Main st., Brockton, Mass.
(7—8)

Lietuwiszkai-Ruska Aptieka.
257 Hanover st. 257
Boston, Mass.

Turime pilnai aptiekoriszku tavoru kaip krajevu teip ir užrubežiniu. Aptiekoje visados randasi **daktaras,** kurs duoda roda visokiase ligose be jokios mokesties.